

NGAY TAY

NĂM THỨ TƯ — THỨ
BẢY 4 NOV. 1939,
SỐ 186 — GIÁ 0\$10.
TÒA SOẠN VÀ TRỊ SỰ :
80, ĐƯỜNG QUAN-
THÁNH - GIẤY NÓI 874

NẠN NHÂN MÃN

(Lễ các thánh ở âm phủ)

ÂM HỒN bảo nhau — Năm nay chúng nó kéo xuống
đông thê kia thì rồi không khéo chúng mình đèn phải
lên trên trần ở mặt thôi.

LU'ÔNG NGHĨ BỔ THẬN

LE HUY PHÁCH

Trong số 100 người đàn ông, ở thế kỷ này, thì có đến 90 người có các bệnh ở thận. Bại thận : đau lưng, mờ mắt, ù tai, rức đầu, tiểu tiện vàng, tinh khí loãng... Hoặc sinh ra mộng-tin, di-tinh, hoạt tinh, liệt dương... Hoặc những người vì thủ dâm mà sinh ra tức ngực, hay đánh trống ngực, di-tinh, mộng tinh... Hoặc những người sau khi khỏi bệnh phong tình vì uống phải nhiều thứ thuốc công phạt làm hại thận khí mà sinh ra đau lưng như bẻ, ù tai, chảy nước mắt, hoa mắt, rụng tóc, ướt qui đầu...

Có các bệnh kể trên đều dùng « Lương nghị bổ thận » số 20 của Lê-huy-Phách các bệnh khỏi hết — sinh khí cố tinh, khỏi bại thận, khỏi di tinh, khỏi mộng tinh, khỏi hoạt tinh, khỏi bệnh liệt dương, chắc như vậy !

Lương nghị bổ thận số 20 của Lê-huy-Phách là một thứ thuốc bổ thận hay nhất ở xứ này. Giá 1p 00 một hộp.

Đàn bà bắt điều kinh

Dùng thuốc Lê huy Phách hay nhất

ĐIỀU KINH CHŨNG NGỌC số 80 giá 1p 50. Các bà có bệnh bắt điều kinh, khi lên tháng, khi xuống tháng, huyết ra tím đen, có khi ra khi hư nữa. Trong người bần thần mỏi mệt, kém ăn, ít ngủ, hoa mắt, ù tai, đau bụng khi hành kinh... dùng thuốc Điều kinh chủng ngọc số 80 của Lê-huy-Phách, kinh nguyệt điều hòa, tốt cho sự sinh dục, mau có thai nghén.

ĐIỀU KINH BỔ HUYẾT số 21 giá 1p 00 — Các cô kinh hành sai hẹn, tháng có, tháng không, da vàng, quầng mắt thâm, người nhọc mệt, dùng Điều kinh bổ huyết số 21 giá 1p.00, kinh hành đúng hẹn, da dẻ hồng hào, khỏe mạnh luôn luôn, tăng thêm vẻ đẹp.

Thanh niên cứu khổ hoàn

Trị tận gốc các bệnh Lậu !

Một thứ thuốc lậu hoàn toàn linh nghiệm, hay hơn hết thấy các thứ thuốc Tây, Tàu, Ta, đã có bán từ xưa ở xứ này. Thuốc này có đặc tính chữa các bệnh Lậu : không cứ là kinh niên hay mới mắc, tức buốt hay ra mủ, bệnh Lậu phải lại hay phải nhiều lần, bệnh Lậu có nhiều biến chứng nguy hiểm, bệnh Lậu ở đàn ông, đàn bà hay đàn bà có thai đều dùng Thanh Niên Cứu Khổ Hoàn số 70, giá 1p20, dùng được nhiều ngày, khỏi tuyệt nọc các bệnh Lậu. Thứ thuốc Thanh niên cứu khổ hoàn này hiệu nghiệm phi thường. Các ngài hãy hỏi những người đã dùng qua rồi sẽ biết.

Nhà thuốc LE HUY PHÁCH

19 Boulevard Gia-Long (phố Hàng Giò) — Hanoi

Khắp các tỉnh : Trung, Nam, Bắc, Ai-lao, Cao-mên đều có đại-lý bán đủ các thứ thuốc của nhà thuốc Lê-huy-Phách

0,12
 thêm thuế phòng thủ 0\$01
0,07
 thêm thuế phòng thủ 0\$005

TUYÊN BUON TẠI XỨ AN-DÊ-RI

Là

(Tiếp)

— Có đi không?)

Câu hỏi

rồi, những

Tân vô về,

người chỉ.

Tim tôi

tôi như m

trần lên

Tôi ngh

— Cả n

đồng. Xi

Tân tu

hắn bảo

Nhưng t

rồi. Cái

cho hẳn

giờ Tân

Tân c

rồi th

một cái

Trướ

th

một c

xác, th

một t

Tôi

đứng

Tân

lại, t

nhữn

Lại

Lại

Tôi k

Xu

đàn

trong

câu.

th

T

dài

ch

đ

soi

h

v

đ

e

t

c

Biểu vé số Đông-Dương
và thi hành hạn đặc biệt từ nay đến 5 Novembre
Mua một biểu một

Nhà thuốc AN-HOÀ 20 Hàng Than Hanoi nước danh về khoa chữa bệnh lỵ, Giang-mai, Ho-cam, Tê phù, đần bà sản hậu phù và bệnh nghiện thuốc phiện lại mới nghiên cứu ra thứ thuốc lỵ mù, công hiệu lạ thường nhất định đặt tên là « Thuốc lỵ 1939 » bất cứ mới lâu, thật nhiều mũ cũng chỉ 2 ngày thì sạch, dễ uống, không đặc bụng đi ngoài, không buồn nôn. Muốn để biết thấy các bạn thanh niên biết sự tình nghiêm cấp kỳ của thứ thuốc này, nhà thuốc nhất định thi hành lệ « Bán một biểu một » từ nay đến 5 Novembre. Vé to 1p.00, vé nhỏ 0p.60. Mua vé to biểu vé to, vé nhỏ biểu vé nhỏ. Sau khi dùng thuốc An-Hoa khỏi hẳn, bệnh nhân chỉ phải biểu lại nhà thuốc một bức thư khen kể rõ trước đã dùng những thuốc nào mà không khỏi sẽ được biểu một vé số Đông-dương.

Mấy thứ thuốc sau đây đều bán nguyên giá

Thuốc cấp cứu « Cứu Tiên Hoàn » 0p40 chữa bị đuối, đuối giắt 15, 20 phút khỏi ngay. Nếu đuối ra máu đặc hay loãng buốt phải dùng ngay thứ « Tiên huyết hinh đơn » 0p50 với 1 hoàn « Cứu khổ » 0p30 sau mấy giờ thì hẳn máu. Sau khi khỏi lỵ nước giải có nhiều vẩn trắng giải loạn phần, đại nóng, ăn độc giao hợp lại dính vít quy đầu, bệnh như phục hồi, phải dùng « Bạch chỉ hoàn » số 9 1p20 sẽ thấy đại ra nhiều vẩn và hết hẳn. Nước giải trong veo, sau dùng luôn vài bốn ngày « Tuyết trùng lỵ » số 5: 1p20 thì tha hồ ăn độc không phát lại.

Thuốc An-Hoa chữa nghiện có tài vô địch

Thuốc dễ uống, không vật, nhẹ 2, 3 chai, nặng 6, 8 chai. Bán lẻ 1p50 một chai. Sau khi khỏi phải dùng ngay 4, 5 ngày « Sâm Nhung Trừ Căn Giải Yên », hộp to 2p00, nhỏ 1p20. Chủ nhân đã chữa cho nhiều quan đại thần nên đã được thưởng « Nhị hạng ngà tiên » từ 1937. Muốn để biết thấy bạn nghiện khỏi làm thuốc Cai An-Hoa với những thứ thuốc nói khéo bán hiệu lại cho phát hành hai vạn cuốn « Bả Yên Hà » để biểu không.

ĐẠI-LÝ: Saigon: Mai-Linh. PnomPenh: Võ lý Tông, Quý-Lợi A. Hai-phong: 60 Doumer. Cần thêm nhiều đại-lý.

Rõ sọc, lời lấm, lang, son, vết thâm sửa hết bằng điện hay thuốc 2p.00, 3p.00 mỗi hộp.

Răng trắng, vú nở tròn đẹp mãi, da trắng mịn tươi, thân thể đều đặn, uốn tóc, nhuộm tóc, bằng điện rất đẹp.

Massage électrique
soa nắn điện

Làm cho da tươi, di nâng không bắt đen, đánh kem phấn nhiều không hư hại da, không sinh ra tàn nhang giảm má, mụn sần trên mặt được, da không khô bạc, lỗ chân lông không doãng, nhỏ trắng đẹp da. Soa nắn điện ích lợi cho da nhiều lắm. Giá từ 2p.00 trở lên.

Mlle Etienne Hà chuyên-nghiệp khoa trang điểm, Mỹ và Anh giúp các bạn rất vừa ý.

CHỈ DÙNG LÀM ĐẸP — Cách trang điểm, cách chọn màu phấn cho hợp, thoa cho mịn, và cách tự ý làm massage (soa nắn) lấy cho người thêm đẹp theo lối Mỹ, soa nắn mặt và người. Giúp cho dáng đi đẹp và thân thể son sấn sinh tươi, v. v...

MIY - VIEN AMIY

FONDÉE EN 1838

26, Phố Hàng Than — Hanoi

Viện sửa đẹp người bằng điện và thuốc khai-trương trước nhất tại xứ Đông-pháp

CÁC MÁY ĐIỆN AU MỸ TỎ SỬA CHÂN TAY, MẶT MÌNH (corps), VÚ CHO ĐẸP HOÀN TOÀN. GIÁ RẺ
SOINS DE BEAUTÉ ANGLAIS & AMÉRICAINS
Massage, Maquillage & Manucure Modernes Éléphants

QUỐC - BAO Y - DƯỢC VIỆT - NAM

Mây vi cứu tinh

Tạm kê mấy thứ thuốc đã cứu khỏi hàng vạn người của ĐÔNG - TÂY Y - VIỆN:

Sâm nhung đại-bồ Bát vị kim-quy

Số 111, giá 1p50 hộp nhỏ, 0p45 lọ nhỏ

Thuốc bổ cho hết thầy nam phụ lão ấu. Công hiệu quán quân Phất mình nhờ ở sự kinh nghiệm lâu đời, bảo chế lại rất công phu, bằng các vị thuốc hảo hạng, điều hòa cả âm dương bản nhiệt mà công dụng rất mạnh, dùng để bồi bổ sức khỏe và chữa được đủ mọi chứng bệnh ở tâm trí, ở thận khí, ở chân huyết và các bệnh do sức lực suy kém mà sinh ra. Thuốc này đã liên Kinh được ứng dụng và ban khen.

Tráng dương, kiên tinh, cố khí
Đại bồ sinh dục hạch

Số 100, giá 1p20, (dùng 4, 5 ngày)

Những người khí-huyết hư suy, tiên thiên bất túc, nguyên khí yếu ớt, dương hạch suy yếu, những người mắc bệnh phong tình mà hư hại đến bộ phận sinh dục, những người bị di tinh, mộng tinh, lãnh tinh, liệt dương sinh ra đau lưng, mờ mắt, nước tiểu vàng đục, ù tai, chóng mặt, ăn ngủ thất thường, tinh thần mệt mỏi, dùng thuốc này sẽ khỏi hết các chứng bệnh kể trên mà đường sinh dục lại được rồi rạo hơn trước, chỉ một hai hộp đã kiến hiệu.

Thuốc lỵ cấp hành, số 001 giá 0\$60

Chữa lỵ mới mắc, đau đờ, ra máu, ra mủ, tiêu tiện không thông, nóng bức, quy đầu sưng đỏ, rất công hiệu. Chỉ một hộp đã đỡ, nặng đến đau cũng chỉ 6, 8 hộp khỏi hẳn tuyệt nọc.

Bồ nguyên khí, tuyết nọc lậu

số 003, giá 1p50 (dùng 5, 6 ngày)

Khỏi lỵ mà còn thấy ít rớt, giải gà chảy ra, có khí lỗ đại bit chặt, ống tiền buồn, giao hợp nóng, đau lưng, đau sưng, bấp thit rặt, hay ngứa ngứa, kém ăn ngủ, ăn phải của độc, thức khuya, làm việc mệt nhọc quá độ, bệnh lại tái phát, dùng thuốc này không những tuyết nọc bệnh, lại còn bồi bổ được nguyên khí và ngũ tạng tăng thêm sức khỏe.

Đặc biệt 4 thứ :

Theo bản chương trình cứu tế xã hội, bài trừ tuyệt nạn phong tình nguy hiểm cho Quốc dân, đem truyền bá phổ cập và bán giá đặc biệt mấy thứ sau này (theo lời quyết nghị của ban cứu tế).

Lậu kinh niên số 001 B 1p.50 bán 1p.20
(dùng 2 ngày)

Bệnh kinh niên uống mọi thứ thuốc mà vẫn gầy dứa mãi, không còn buốt tức đau đờn, chỉ ra chút mủ hay giải gà (goutte militaire) hoặc vằn đục (filament) nước tiểu vàng và nóng, dùng thuốc này chắc chắn khỏi ngay và tuyết nọc, mà không hại sức khỏe, không hại sinh dục.

Thuốc Giang mai số 007 1p.00 bán 0p.80
Bất cứ thời kỳ nào đều khỏi chắc chắn.

Thuốc Hạ cam số 008, 1p.00 bán 0p.80
Rất mau khỏi mà không vật vã gì.

Đoạn căn tiêu trùng lậu số 004, 1p.00 bán 0p.80, chiết nọc rất hay.

Đủ các thứ thuốc

Ngoài ra còn hơn 50 thứ, đủ các thứ thuốc, thuốc cảm, đau mắt, ngứa nước, hôi nách, đau bụng, kiết lỵ, lỵ thấp rất hay (không kể siết). Thuốc sỏi, nhức đầu năm phút khỏi ngay. Thuốc điều kinh, khí hư, cai nha phiến, an thai, sản hậu, thuốc ho hen, bổ phế, bổ thận rất linh nghiệm, danh tiếng khắp Đông-dương.

Có bán tại đại-lý khắp trong cõi Đông-dương.

ĐÔNG - TÂY Y - VIỆN

192, HÀNG BÔNG LỜ — HANOI

37 Doumer Haiphong — 6 Grand' Rue Thanhhoa — 46 Foch Vinh — 15 Courbet Saigon — 61 Desveaux Mythe — 142 Commerce Long-xuyên.

Là

(Tiếp)
- Có (không?)
Câu hỏi
rồi, như
Tân vô về
người chỉ
Tim to
tôi như
trên lên
Tôi ng
- Cả
đồng. X
Tân
bản bà
Nhưng
rồi. Cái
cho há
giờ Tân
rồi th
một c
Tru
« th
một c
xác t
một t
T
đứng
T
lại.
nh
L
Lại
Tôi

CUỐN SỐ

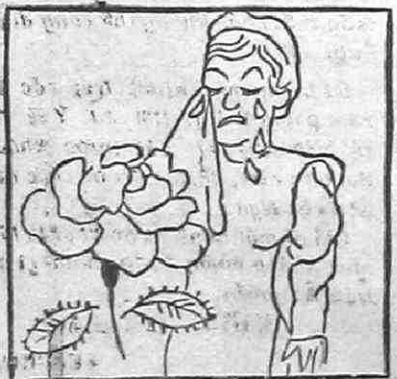
Quảng-yên — Vừa rời tại Yên-
Thành, liền hạ kéo nhau đến
xem mấy thầy phù thủy bắt ma ở
một nhà họ. Toàn những bậc cao
tay cả, nên con ma, hiện vào một
thầy, bị bắt ngay lập tức. Bất bớ
xong các thầy linh hiển, rồi dùng
là thuật biến thật nhanh, khi
chuyện về các thầy là một bọn
bịp. Hẹn các thầy đang bị những
pháp sư cao tay hơn — ở sở mật
thám — dò bắt.

Nam-dịnh — Một quan viên
đến đánh chén và đánh trống
chầu ở nhà cô đầu không có tiền
chi liễn bị cô đầu lấy roi chầu
đánh vỡ đầu.

Hải-phong — Trời sấm sét, ông
già Đào-văn-Tôn vừa qua vườn
Djibouti liền bị hai người đàn bà
xỏ ra, ôm chặt lấy rồi cướp mất
cái thẻ thuế thân và 10 đồng bạc.
Từ bữa đó, ông già Tôn gặp
người đàn bà nào cũng khoe có
đất trong mình nhiều tiền và nhiều
thẻ thuế thân.

Khâm-thiên — Theo đơn họ
khiếu nại, chủ có đầu xin không
trả chi em lương tháng mà để chi
em ăn hoa hồng tiền hát. Như thế
có khi mỗi đêm, mỗi có đầu làm
việc đến sáng sẽ được trả đến 3, 4
hàng bạc.

của Tô Tử

Người

Con dao cầu

VẤN đề thuốc Nam, thuốc bắc đã
làm chảy nhiều mực. Và làm ông
lang và ông ngжі đã tốn mất nhiều
nước bọt.

Kiểm duyệt

Muốn người nghèo có thuốc uống,
ngжі định ấy không cấm hẳn việc làm,
bán và kê thuốc Bắc thuốc Nam ở
Đông-dương. Nhưng muốn che trở
bệnh nhân, ngжі định ấy cấm các ông
lang kê đơn có các vị thuốc có chất
độc, cấm các hàng bán thuốc Bắc nhập
cảng, tàng trữ, chế hay bán các chất
độc. Riêng về các thứ thuốc chữa bệnh
hoa liễu, thì đều phải có một cái hội
đồng riêng ngжіên cứu nhận là không
độc và kiến hiệu rồi mới được đem
bán. Ngoài ra, các ông lang không
được chữa bệnh bằng lối gửi thư,
truyền đơn hay quảng cáo: các ông

ấy chỉ có thể chữa bằng lối trực tiếp
tự mình đến xem mạch và xem bệnh
tình người ốm mà thôi.

Đạo ngжі định kê trên cấm các
ông lang dùng những danh hiệu Docteur
hay Médecin sino Indochinois hay các
danh hiệu tương tự, và cấm các nhà
bán thuốc bắc dùng danh hiệu Phar-
macien sino indochinois hay những
danh hiệu tương tự.

Một đạo ngжі định nữa lập ra một
hội đồng chuyên môn ngжіên cứu các
vị thuốc. Phần sự của hội đồng là:
1.) lập sổ liệt kê các vị thuốc có chất
độc cấm dùng 2.) xem xét các thứ
thuốc chế ra để chữa bệnh để cho
phép bán 3.) xem xét về chất, loại,
nguyên ủy và giá trị các vị thuốc Bắc
nhập cảng vào Đông-dương.

Vậy từ nay, ai muốn xin phép bán
thứ thuốc gì cũng phải gửi thuốc lên
cho hội đồng ấy xét, và sở bài trừ
hàng lậu ở Hanoi và Saigon sẽ phân
chất thứ thuốc ấy.

Nay mai sắp có bán:

ĐÔI BẠN

của NHẬT-LINH

giá 0,55

Còn một số rất ít:

ÔNG ĐỒ BÈ

(Loại sách Hồng: cuốn số 1)

ĐÔI NAY XUẤT BẢN

Mong rằng hồi đồng kia sẽ hết sự
ngжіên cứu để cho dân nghèo có
những phương thuốc rẻ tiền và kiến
hiệu mà dùng.

Mỹ tục thuần phong

MỘT câu chuyện đáng chú ý gần
đây xảy ra ở Hải-phong. Một
ông lái có cô con gái đến thì, bỗng
gặp được một người giai-tế Tây châu
có cheo, có cưới, nhưng thuần
thuần ở ông lái cũng bằng lòng cho
cô dâu chú rể ăn ở với nhau.

Nhưng đó là ở tam thời Ông lái
ngжі thể, và nhất định đòi chú rể
món tiền một trăm chẵn để về quê
nộp cheo và làm tiệc cưới. Ông phải
có lẽ mới được chứ! Nhà trai cũng
hiết thế lắm, nhưng nghèo túng quá,
không chạy được tiền. Ông lái nhất
định không nghe, và đến bất có dân
về... ý chừng là để đợi ngày đào non
hay là ngày có đứng một trăm bạc.

Có người bảo đời vãn mielib này của
trai con gái cần được tự do để hôn
cần phải được kính trọng trong đời
tình cảm của họ, cần được đủ quyền
hạn của « con người ».

Nhưng nghĩ thế là làm. Theo một
cái mỹ tục hay là một cổ tục của ta—
vì cái gì đã cổ át là mỹ rồi— việc
« gả bán » là một việc quan hệ đến
luân thường. Gả, tức là bán vậy. Theo
tục lệ, nhà trai đem mấy con lợn quay
lại để đổi lấy cô dâu, thì ông lái ko
nhất định đòi lấy trăm bạc là phải
lắm. Có điều ông lái đã đòi khi chưa
Nếu ông lái đòi trước khi cô ở về
nhà chồng, thì cũng thế thôi, cũng là
làm một việc mua bán hợp với thuần
phong mỹ tục của nước nhà, nhưng
ông theo đúng cổ lệ hơn, và vì ông
theo đúng cổ lệ hơn, người ta sẽ kính
trọng ông hơn. Còn việc ý tưởng của
con gái ông, đời tình cảm của con gái
ông, ừ, cái ấy là cái phụ, nói đến
làm gì: có ấy đã là một đồ vật mua
bán được, thì còn đâu phải là người
nữa.

Ảnh hưởng

ĐỘ NÀO, vì tình hình Kinh tế
Thành Phố Hanoi đã sắp sửa
định làm thịt những giống vật

va việc

nhất trên Bạch thủ
Nhưng có lẽ vì các hội viên Thành
phố không có thói quen hay cao hồ
đó, nên những giống vật ở vườn Bạch
thủ rất là đẹp: hương cái khổ nằm
trong cái nhô rừng.

Các giống vật ở các vườn Bạch thủ
hầu Pháp và hầu Anh không được cái
may mắn ấy.

Tại sao vậy? Chẳng qua là vì bộ râu
của thú trắng họ Hít Thủ vật ở vườn
Bạch thủ Paris thì chính phủ cho đi
ngủ mát nơi khác hết, vì họ sợ trong
lúc chiến tranh, chúng sẽ ra có thể
nguy cho người ta, tuy rằng thật ra,
chúng không biết ném bom hay bắn
súng. Ở bên Anh, thì họ quyết liệt
hơn. Bao nhiêu sư tử, hổ, chó sói và
các thú dữ khác ở vườn Bạch thủ ở
Londôn, họ đều đem giết đi cả: đó
là những kẻ bị bị sinh trước tiên cho
chiến tranh vậy. Hơn nữa, những con
giải và những cá nuôi trong vườn,
cũng bị xử tử hết.

Giết thì đã đành, nó có thể ăn thịt
người được, nhưng sao lại có? Có lẽ
vì người có thể ăn thịt nó được. Mà
người đây, tức là những người gác
vườn hầu ăn.

Hoàng Đạo

Chiếu bóng

Chủ nhật 5 novembre này bắt đầu từ
9 giờ sáng Hội truyền ba quốc ngữ sẽ
chiếu phim Romeo et Juliette tại rạp
Majestic để lấy tiền giúp quỹ hội.
Giá vé từ 0 p. 30 đến 0 p. 90

ÔNG CHÁNH AN: Anh giết người
trộm của như thế, anh có bị lương
tâm cắn rứt không?
— Kh... con chỉ bị con chó chủ
nhà cắn thôi ạ.

Một cuộc thi thuyền

Nhân dịp khánh thành Cầu lạc bộ, Hội hội
thuyền « Đầm Vạc » Vĩnh Yên sẽ tổ chức
vào ngày 1-11-39 một cuộc thi thuyền
cho hết mọi người dự.

Có hai giải thưởng lớn và nhiều giải
« Khuyến khích » để tặng các nam nữ đấu
thủ chiếm giải.

Ngoài cuộc thi thuyền, hôm đó còn có
nhiều cuộc vui khác tổ chức trên Đầm Vạc.

Ai muốn dự cuộc thi bơi thuyền xin viết
thư kịp để biết tên.

Tạo viết cho ông chánh hội thuyền
« Đầm Vạc » Vĩnh Yên, hạn đến ngày 10
Novembre 1939 là cùng.

NHỮNG VIỆC CHÍNH TRONG

TUẦN LỄ

Anh-Pháp-Đức chiến tranh. —
Cố tin Đức định vượt qua các nước
trung lập, Hà-lan, Bỉ và Thụy-sĩ để tiến
đánh Anh và Pháp, vì thế các nước trên
đã phải tăng việc phòng thủ thụ động.
Đức vừa công kích một trận lớn bằng đại
bác; trong 24 tiếng đồng hồ, Đức đã
bắn tới vạn đạn trái phá sang chiến
lũy Maginot. Quân Pháp cũng bắn lại
kích liệt. Quân Đức đã tập trung ở mặt
trên phía tây 1 triệu rưỡi quân để dự bị
một cuộc tiến công lớn nhưng vì trời
xấu nên chưa thể hành động được.

Vì bị phong tỏa các mặt bờ nên Đức
định dời trên 2 nghìn chiếc tàu buôn
cho Nga lấy nguyên liệu và hàng hóa,
và sắp lòng công kích Anh bằng tàu
ngầm.

Thượng nghị viện Hoa kỳ đã chuẩn y
bản dự luật của ông Pittmann bỏ lệnh
cấm bán khí giới cho các nước có chiến
tranh, chỉ còn chờ Hạ nghị viện chuẩn y,
và người ta đoán trước ông Pit-
mann sẽ thành công.

Chiếc tàu buôn « City Offint » của
Mỹ bị g ù ở Nga vẫn chưa được trả lại.

Việc Nga yện xách đất đai ở Phần
lan chưa giải quyết xong. Cuộc điều
đình của hai chính phủ vẫn tiến hành.

Nga công kích Anh về việc khám xét
tàu buôn của các nước trung lập và
phản đối dự luật Pittmann của Mỹ.

**Cấm tư gia dùng dấu Hồng thập
tự.** — Vì thấy có nhiều hiện tượng
và nhà hồ s nh lạm dụng dấu Hồng thập tự
để cổ động cho việc buôn bán làm ăn
riêng nên chính phủ đã có lệnh cấm tư
gia không được dùng dấu Hồng thập
tự nữa.

**Lương hương sư phải định ít
nhất là 12p.50.** — Từ nay những
làng nào muốn mở trường hương học

bắt buộc phải trả tiền đủ trong trả
bảng tháng cho hương sư, ít nhất là
12p.50. Còn làng nào hiện nay chưa
lương hương cho hương sư thì phải tăng
như số lương ít nhất kể trên.

Việc canh giầy điện. — Có lẽ rồi,
đây những làng nào phải canh giầy điện
sẽ được hưởng một môn tiền thưởng
hay phụ cấp nhiều hay ít tùy theo số
giầy điện chạy qua địa phận làng mình
dài hay ngắn, vì xét ra những làng ấy
phải tuần phòng vất vả và chịu trách-
nhiệm khi mất giầy điện mà không
được hưởng chút quyền lợi gì để đền
bù lại.

**Những hạng người không được
xuất dương.** — Vì là trong thời kỳ
chiến tranh nên hiện nay chính phủ có
lệnh cấm xuất dương ba hạng người
sau đây:

1.) Những người có thể bị huy động,
nghĩa là những người hơn 20 đến
35 tuổi mà chưa từng ra lính.

2.) Những người có nghề nghiệp
riêng từ 20 đến 50 tuổi, nghĩa là những
người dân Đông dương có hạng y-sỹ
Đông dương, dược-sỹ Đông dương,
nha-sỹ, bác sỹ y khoa, bác sỹ về
môn bảo chế.

3.) Các lính trẻ bị, nghĩa là những
người lính được liệt ra ngoài hạng hiện
dịch, nhưng còn phải theo luật lệ của
nhà binh.

Bỏ lệ nghỉ các ngày lễ. — Lệnh
các ngày lễ từ nay bị bãi bỏ. Vì thế
đình chiến năm nay các công sở vẫn
phải đi làm như thường, song được
nghỉ ngày 4 Novembre là ngày lễ vạn
thọ đức Bồ Đại.

(Xem tiếp trang 18)

CÂU CHUYỆN

hàng tuần

UY nay thượng nghị
viện Hoa-kỳ mới chuẩn
y bản dự án bỏ lệnh
cấm bán khí giới cho
các nước đánh nhau,
nhưng người ta đã bắt chặc từ
trước rằng thế nào bản dự án cũng
được chuẩn y. Là vì đảng dân chủ ở
Hoa-kỳ hiện đương mạnh mà thống
lĩnh Roosevelt, một đảng viên đảng
dân chủ, là người đã nổi tiếng ghét
Hitler. Chỉ còn chờ hạ nghị viện
chuẩn y nữa là bản dự án được đem
ra thi hành ngay.

Nay, Hoa kỳ mới bán khí giới,
chứ chưa dự hẳn vào cuộc chiến
tranh, nhưng cũng có thể coi như đã
dự vào một phần rồi. Vì, như đã nói
trong mục này số báo trước tuy Hoa
kỳ bán khí giới cho cả hai bên, mà
kỳ thực chỉ bán cho một phe Anh,
Pháp.

Đức và Nga đã trông thấy cái
nguy hiểm từ từ tiến qua Đại Tây
Dương sang Âu châu. Vì thế Goebbel
đương sửa soạn một trận cổ động
kích liệt để đánh đổ Roosevelt trong
cuộc bảo cử tổng thống Hoa kỳ năm
1940. Còn ở bên Nga, thì hết thấy
các báo nhao nhao lên công kích Hoa
kỳ mà họ đổ cho cái tội giết người và
muốn kéo dài chiến tranh.

Kiểm duyệt

Sáng hôm nay, 1er novembre,
Molotov đọc diễn văn đề nói rõ ý
muốn của Nga. Ta hãy chờ xem
Molotov có công kích Hoa kỳ, như
các báo Nga không, và có vì Đức tấn
công hòa bình như các nước tiêu
trung lập đã dự đoán không.

Kiểm duyệt

Và Hitler đã nhìn thấy cái thế có

của mình và hết sức kéo Nga vào
cánh. Chả thế mà ông ta đã quả
quyết đưa dân Đức thiên sang
tả để được gần Nga. Và trong
một cuộc hội họp ông ta đã tuyên
bố và tự nhận là « người bệnh vực
quyền lợi dân vô sản chống lại với
các nước tư bản phía tây! »

Kiểm duyệt

Còn nước Ý?

Từ ngày có chiến tranh đến giờ ta
thấy nước Ý im lặng và ngoan
ngoãn quá. Chỉ thỉnh thoảng khe
khẽ lên tiếng để tuyên bố rằng mình
đứng trung lập, hay để khen linh
Pháp giỏi, binh đội Pháp đẹp nhất
hoàn cầu.

Nay bỗng thấy ông Mussolini hành
động: 1. hội kiến với ông Hitler,
2. lập lại tòa Nội các, 3. sắp sửa ký
hiệp ước bất xâm phạm với Hy Lạp.
Ý nghĩa ba việc ấy thế nào? Về việc
thứ nhất người ta đồn Mussolini
chỉ cốt bảo cho Hitler biết rằng
trận tiền công Anh của Hitler khó
lòng sẽ đắc thắng. Còn về việc thứ
ba thì người ta đã dự đoán ngay từ
khí Mussolini rút quân hết quân Ý
đóng ở Albania về để lấy lòng Hy Lạp.

Rõ khờ, các nước nhỏ, nhất là các
nước nhỏ trong bán đảo Balkans, ở
vào giữa ba nước lớn, nước Đức,
nước Nga, nước Ý. Và chả biết đi
với nước nào, vì đi với nước nào
cũng chết. Ba nước này cũng tranh
nhau gây thế lực ở Balkans. Trước
hội chiến tranh thì Đức giữ phần
thắng Sở xuất văn hiệp công hàng của
Đức ở các nước Balkans, đều chiếm
gần hay quá nửa cả. Nhưng từ khi
có chiến tranh thì các nước Balkans
hình như đã dự định bỏ Đức quay
về với Nga, vì thấy Nga là một nước
trung lập. Một điều nguy hiểm cho
thế lực của Ý ở Địa trung hải. Với
Đức, Ý còn hy vọng chia quyền lợi ở
Balkans, chứ đối với Nga thì Ý đã
thấy chắc chắn không thể cùng đi đời
được rồi.

Đó là nguyên nhân hiệp ước bất
xâm phạm Ý-Hy. Rồi có lẽ Ý sẽ còn
ký hiệp ước với các nước khác ở
Balkans nữa, để đón trước cuộc nam
tiến của Nga.

Chỉ có một mình nước Nhật là hình
như không muốn dạm chạm gì đến
trận Âu chiến.

Kiểm duyệt

KHAI-HUNG

«Nghệ thuật đọc sách»

Chúng tôi thường tiếp được thư của nhiều bạn đọc gửi đến — nhất là các bạn trẻ học sinh — hỏi chúng tôi về sự đọc sách, nhờ chúng tôi chỉ bảo những cách thức đọc sách, đọc những sách nào hoặc những tác giả nào. Muốn ích lợi cho các bạn đó, chúng tôi trích dịch dưới đây một « nghệ thuật đọc sách », trích ở cuốn « Một nghệ thuật sống » (Un Art de Vivre) của nhà văn André Maurois, trong Hàn-Lâm-Viện Pháp, mới viết ra.

ĐỌC SÁCH có phải là một công việc không? Valéry Larbaud gọi là một «tật không bị trừng phạt», và Descartes, trái lại, gọi là « một cuộc nói chuyện với những người lịch thiệp nhất ở các thế kỷ qua ». Cả hai đều nói phải.

Lối đọc sách - cổ tật đặc biệt cho những người tìm thấy tự trong mình một thứ thuốc phiện và vượt khỏi cuộc đời thực tế mà đắm mình vào một cuộc đời tưởng tượng. Những người đó không thể ngồi yên một phút không đọc; cái gì đối với họ cũng tốt: họ tình cờ mở một cuốn bách khoa và đọc một bài về cách thức vẽ nước cũng ngon ngấu như đọc một bài về các súng ống. Để họ ngồi một mình trong căn phòng, họ đến thẳng ngay tới bàn có đề báo chí, và bắt đầu đọc bất cứ một cột nào ngay ở quãng giữa, hơn là trầm ngâm với những tư tưởng riêng của họ. Họ không tìm trong sự đọc hoặc các ý tưởng, hoặc các việc, nhưng cái giống chữ chầy đi luôn luôn ấy nó che đậy họ với cuộc đời và tâm hồn họ: Những cái gì họ đã đọc, họ rất ít giữ được cái « tinh túy ». Trong nhiều nguồn để biết, họ không phân biệt giá trị gì cả. Cách đọc sách của họ hoàn toàn thụ động; họ nhận những bài đọc, họ không tìm hiểu; họ không dành chỗ cho trong trí thức; họ không tiêu thụ.

Lối đọc sách - ham thích đã hoạt động hơn. Đọc để lấy thích? người ham tiêu thụ tìm kiếm trong các sách, hoặc những cảm giác về mỹ thuật, hoặc một sự tính thức hay kích thích của chính những tình cảm mình, hoặc những cuộc phiêu lưu mà đời đã từ chối. Đọc để lấy thích? người nào ưa tìm thấy ở các nhà luân lý, các nhà thi sĩ, giải bày một cách đầy đủ hơn, những quan sát mà chính mình đã nhận

thấy hay những cảm giác mà chính mình đã trải qua. Đọc để lấy thích, sau hết, kể nào, tuy không nghiên cứu hẳn một quãng nào đó của lịch sử, ưa nhận thấy sự giống nhau, qua những thế kỷ, của các điều băn khoăn của nhân loại. Cách đọc sách ham thích này rất lành.

Sau hết, cách đọc sách - làm việc là cách đọc của người định, trong một cuốn sách, tìm kiếm những điều hiểu biết nhất định, những tài liệu mà họ cần để nâng đỡ hay hoàn thành trong trí họ một cuộc xây dựng mà họ trông thấy trước những hình thể đại khái. Cách đọc sách làm việc phải thực hành, trừ khi nào người đọc có một trí nhớ lạ lùng thì không kể, bút mực hay bút chì ở tay. Đọc sẽ vô ích nếu mỗi lần muốn trở lại một vấn đề lại phải đọc lại. Nếu có thể cho phép kể tôi ra làm thí dụ, khi tôi đọc một quyển sử hay một cuốn sách dừng dần nào đó, bao giờ tôi cũng viết ở trang đầu hay trang cuối quyển một vài chữ ghi lấy những đầu đề cốt yếu nói đến trong sách, và ở dưới mỗi chữ đó, số những trang, khiến có thể giờ ngay đến quãng nào mà tôi muốn coi lại, lúc cần đến, không phải đọc lại cả quyển sách.

Sự đọc sách, như tất cả các công việc khác, cũng có những quy tắc riêng. Ông André Maurois tìm ra năm quy tắc chính để đưa dẫn người đọc sách. Những lời khuyên của ông đầy kinh nghiệm và từng trải, rất có bổ ích cho những người coi công việc đọc sách là một công việc vừa ham thích lại vừa có nhiều lợi.

Quy tắc thứ nhất, là thả biết rõ một vài nhà văn, và một vài vấn

— Ở nhà, cha anh làm gì?
— Ở nhà, con chỉ có bố, cha con ở nhà thờ.

đề còn hơn là biết lướt qua một số rất nhiều các văn sĩ. Nhưng vẻ đẹp của một tác phẩm ít khi lộ ra ngay lúc đọc lần thứ nhất. Cần phải, trong tuổi trẻ, đi vào các sách vở như người ta đi trong cuộc đời, để tìm bạn, nhưng những bạn đó một khi tìm, chọn và lựa được rồi, cần phải ăn dặt với họ. Quen với Montaigne, Saint Simon, Balzac hay Proust, đủ làm phong phú cả một đời.

Quy tắc thứ hai, là trong lúc đọc cần dành nhiều chỗ cho những bản giá trị. Cố nhiên, chú ý đến các nhà văn cùng một thời với mình là vừa cần và vừa tự nhiên; trong bọn họ, chúng ta có nhiều may tìm được bạn cùng những lo nghĩ và những cần dùng như chúng ta. Nhưng chớ để làn sóng những cuốn sách tầm thường đến tràn ngập. Số các tuyệt phẩm đã nhiều đến nỗi chúng ta không bao giờ biết hết được. Ta hãy cứ tin vào sự chọn lựa của các thế kỷ. Một người nhảm, một thế hệ nhảm, nhân loại không nhảm bao giờ cả. Homère, Tacite, Shakespeare, Racine thật chắc chắn xứng đáng với sự nổi tiếng của họ. Chúng ta nên ưa họ hơn những tác giả chưa chịu cuộc thử thách của thời gian.

(Ký sau đây hết)
T. L. dịch
André Maurois
« Un Art de Vivre ».

Sự hoạt động ở Huế PHIM MÀU VỀ HUẾ

HUẾ là một chốn thắng cảnh mà khách du lịch phương xa — phần nhiều người Mỹ — vẫn thường hay tới thăm. Huế quen gọi người ngoại quốc bởi những vẻ đẹp mà các nhà văn la đã nói đến nhiều rồi. Ta chỉ còn lấy làm lạ Huế là một nơi hữu tình như thế chưa gọi sự chú ý của một nhà quay phim nào.

Sự khuyết diễm ấy không còn nữa. Ông Nguyễn Richard, một người sáng về phim ảnh, đã quay và chiếu một cuốn « phim tài liệu » (film documentaire) Huế 1939. Tất cả Huế đẹp và ý vị đều ở trong cuốn phim đó. Chúng ta không biết nên khen cái tài quan sát của ông Richard, hay là cái khéo phân biệt màu sắc của ông đó không phải là việc dễ. Một hôm, nhân cùng đi xem lăng với một khách du lịch Mỹ định qua Đông dương quay phim Angkor, tôi hỏi ông là:

— Tại sao ông đã biết Huế đẹp lại không quay một phim ở đây?

Sau một lát nghĩ ngợi khách trả lời:

— Đó là vì nhiều nguyên cớ. Nhưng chỉ có hai cớ này quan trọng nhất: Một là tôi không phải người Huế. Hai là tôi chưa phân được mùa Huế.

Hai cớ đó không có đối với ông Richard. Ông đã gần như người Huế thật, và sự phân biệt mùa đối với ông không phải là khó khăn. Ông lại còn nhiều tài khác nữa. Vì vậy, cuốn phim màu về Huế ông quay rất có giá trị về cách lựa màu và chọn cảnh. Và đó là cuốn phim màu pha với tiếng có đầu tiên ở nước ta. Người ta không những được xem phong cảnh Huế, mà lại còn được nghe những tiếng riêng của Huế trên sông Hương-Tiếng đàn, tiếng ca Nam-ai, giọng hò và tiếng mái chèo của các cô lái đò, cả tiếng gió thổi trên giồng sông nữa.

Ông Richard đã làm một tác phẩm đáng khen, cho dầu chỉ bằng vào lòng nhiệt thành và sự hy sinh về cả các mặt: công và của, trong một năm dài. Chúng tôi ao ước rằng ông cứ theo đuổi công việc quay phim ấy, rằng sẽ nhiều tình khác được ông chú ý, và ông sẽ phổ cho người ta biết những cái đẹp và đặc sắc của nước ta.

Thịnh Khỏe

Mách giúp

MỖI GIA ĐÌNH NÊN ĐỀ Y ! KHI NHƯ SỰ KHỎI RỐI TRÍ

Mùa hạ năm nay khi trời rất nóng bức, bệnh « Cảm nhiệt » phát sinh rất mãnh liệt, hiện đã làm cho lắm người thiệt mạng rồi. Vậy trong gia đình, nếu có người bị bệnh « Cảm nhiệt » sinh hỏa, làm Kiah, Sạn, Trá, nhức đầu v.v., hãy nhớ tìm cho được thuốc « BẮC-ÁI TRẦN CHÂU TÂN » thổi bệnh trong 15 phút, lành bệnh trong 48 giờ, không néi ợa.

Nhà hảo tâm muốn cứu giúp đồng bào lao khổ về bệnh « Đau mắt » nên gửi thư và 3 cái cờ dán thư, chúng tôi sẽ gửi tặng thuốc « Nhân được » trị đợ 50 bệnh nhơn.

BẮC-ÁI
100 Bđ Tổng-đốc-phương — CHOLON

VÔ-ĐỨC-DIÊN

KIẾN TRÚC SƯ

8 Place Négrier

HANOI — Tél. 77

CHÚ LÁI KHỜ

của XUÂN-DIỆU

DỜI XUA, có một chàng phú-thương đi khắp thuyền họ Nước Tàu về phía tây; chàng đi buôn gấm vóc, ngọc vàng. Dưới nước thì chờ thuyền to; trên bộ thì dùng ngựa quý. Người ta gọi chàng là chú Lái, và dân-nhân đời sau, ghi lại câu chuyện hào-hoa mặc-khách, riêng gọi chàng là chú Lái Khờ.

Khờ, bởi vì không biết giữ của.

Chàng phú-thương giàu không biết bao nhiêu mà kẻ Ngọc vàng sai khiến ở mười ngón tay. Một bước chân đi có thể bỏ rơi từng mớ châu báu. Không cần mảnh khố; có cái số thiên-kim vạn-bảo như số chú Lái, thì cần gì qui quyết như mọi lái buôn! Trời đã chọn bàn tay kia mà giữ kho vàng, và chọn cái trán kia để giữ niềm tin.

Cửa cái bốn phương chạy về chú Lái, nên chú Lái cũng vung tay hào phóng, cho sự giàu có được tản ra bốn phương. Chú Lái không tiếc với đời; lượng rộng hải hà, chú Lái vờ làm đại dật...

Với linh phong lụa như vậy, một đêm kia khách ghé chơi ở Hồng-lâu Bụi đường đã trắng áo quàng, và bước chân hồ môn đá sỏi. Nỗi buồn của sóng núi đã vào trong lòng khách; dạo xem thế giới chú Lái Khờ sâu chuyện cỏ kim. Khách muốn say sưa để chìm trong quên lãng.

Chú Lái vào trước, những hòm vàng ngọc vào sau. Âm nhạc đã nổi lên, phòng vui chơi hương thơm sự nức. Bọn con hát múa nhịp nghê-thường. Cảnh tay nở hoa, hình người hóa bướm. Sáo ngọc thôn thức, những cặp môi anh-đào chúm lại và run. Những ngón tay hồng đón đầu, vì nấn

nhấn trên giây cầm sắt. Dân dân, không gian nức nở; không ai khóc cả, mà nước mắt nghẹn ngào trong thanh âm. Chàng phú-thương tựa gối lim dim, mê trong sâu thẳm; chàng khoan khoái thấy lòng mình loãng ra từng phút, sắp lan... Sắc đẹp hiện hình; những đảo-nương trắng như hoa lài, nghiêng đầu thỏ thẻ. Không phải cuộc vui; đây là cuộc mê.

Nhạc này buồn như khúc sông cong, nơi khách gặp sương chiều bạc xóa; tiếng sáo này hắt hiu như ngọn gió trên đường cái; tiếng nhị hồ này âm u như đám mây đèo. Sao ở trong thanh âm, người khách-thương lại gặp cái vô cùng của cảnh vật; tưởng như ai mang lời bên chàng cả hơi thở của nước tràng giang, cả nét mặt buồn của đồng nội vắng, cả dáng cô đơn của đỉnh núi gần trời. Giọng sáo đương trải trong hồn chàng, và hồn chàng có mùi sương như một buổi hoàng hôn thu. Khách có phải là một lái buôn đâu; khách là một tâm lòng thơ, trời đem đạo giữa phong trần, cho đầy thêm cái đầy sâu nào...

Chú Lái nghe đàn mà càng thêm khờ; có ai chữa lành được cái hân vô lý mà bọn da tình truyền cho nhau mang tự cổ kim! Rượu đã dâng bên môi, chú Lái Khờ vờ lấy uống; môi mềm chết giếng trong nước bở-đào. Triệu dân dạt đến cỏ, khách mặc cho hồn dạt trôi bập bềnh trong sóng nhẹ của nhạc, rượu, trầm, hương. Giai-nhân mềm dẻo như những cây hoa, thay đổi trong tay du khách. Mỹ sắc nở nhiều trong khu vườn lạc; mấy mươi hoa điện lừng lơ. Ngón tay các em vuốt hộ tấm lòng anh! và đàn đi trên phím người của ta, cho điệu cầm giác vô cùng đơn trôn! Khách không còn nhớ gì nữa; mấy hòm châu ngọc mang cần thận để bên góc phòng, khách đều mặc kệ, không đoái trông nom. Rượu ấm và thơm. Chú Lái Khờ uống hoài không nghĩ; nhạc chậm chậm lại, nên bỏ bát đi, hương ngậy ngất thêm, người lơ lửng nữa... Chú Lái nhắm mắt, miệng mỉm cười với hồn. Chú Lái Khờ đã say, đã rất say; chú Lái Khờ đã ngủ...

Nhưng mê ly của đàn địch không được ngừng lại, không khí vẫn ép êm quanh khách như một lớp nệm tiên. Chú Lái đã mê

GIÁC NGỦ CHIỀU

Thước giấy, nắng vàng ngang mái nhạ,
Buồn gieo theo bóng lá đung đưa
Bên thềm. — Ai nắm lòng tôi rộng,
Cho trái mành mông buồn xế trưa.

Than ôi, trời đẹp nhưng trời buồn,
Như cảnh tươi màu rập cái-lương.
Tôi đội tang đen cùng mũ trắng,
Ra đi không bện ở trên đường.

Rưng rưng hoa phượng màu thương nhớ;
Sơn đậm bên thành một sắc xưa;
Cánh rục đôi cơn rơi lối đó,
Bên chân ghi động dấu bao giờ.

Không khi vờn soay, mộng rã tan.
Tưởng như tìm đã cũ muôn van.
— Thâu qua cái ngợp dài vô hạn,
Hình ảnh lung linh vũ-trụ tàn.

Huy Cận

Kia kia : anh chàng này đi đường hàng tháng, hàng năm, ngủ thực say như một chú lái. Áo thêu trề biếng ở trên ngực, hồ cả túi trong; sợi xích bạch-kim lộ ra ngoài xiêm, ngọc ngác một chùm khóa vàng. Bó người hoa đương xúm quanh khách, thấy mà động tâm. Bộ khóa này sẽ mở cánh cửa hào quang của phú quý.

Giai-nhân lân sát vào du-khách, thử xem chú lái thực say chưa. Và chú lái đương say khờ cả người, nằm rất im, để tiện chìa vào lịch mệnh. Bọn hồng-phân đã sờ tay vào khóa vàng, mỗi người đã được một chìa khóa. Nhe nhàng, rón rén, nhưng tha hồ lấy, khi các kho đã mở ra. Đây là the, mỏng như ánh sáng; đây là gấm, đẹp như vườn hoa; đây là trầm; đây là xạ. Đây là mã não, hồ phách. Đây là ngọc; ngọc bích, bạch ngọc, ngọc huyền, ngọc trai. Và đây là vàng, là vàng! và đây là bạch kim, và đây là vàng nữa. Biết bao nhiêu là giàu, là đẹp! Ngà trau chuốt, ngọc dất thêu, mỗi giai nhân chọn thú quý nhất mà lấy...

Và giai nhân thấy được dễ dàng quá, khúc khích cười. Chú Lái thực là một anh khờ, không biết phòng ngừa, không chịu cần thận; ngọc trai đã mất, bao giờ về Hợp Phố nữa đâu!

Chú Lái còn say, — chú Lái tự say, chứ rượu làm say sao được chú Lái! Chú vẫn tỉnh, nhưng chú muốn khờ. Ồ, lòng khách vui cười biết bao, khi hé mắt vờ cho vài sợi ánh xanh lọt vào, và thấy các em bé thơ ngây diễn trò hỏn độn! Khách sung sướng như có ai

đánh, nhắm mắt, rồi lại hé xem; và tiếc thắm: « giá họ lấy được hết! »

Người đẹp đã thu kỹ lưỡng, khóa vàng lại buộc vào bên xiêm. Những đóa tay hồng lại vuốt ve trang hoàng - tử. Chú Lái bỗng bừng mắt và gọi rượu. Chén thêm đốc cạn, môi đầy lê mé; dốc cạn chén thơm, hồn như oán thán; say, điên, vui, đại, hòa lẫn trong lòng ngáy ngất của người khờ. Chàng cười như một bậc vua, đưa tay lên ngực, lần vào lớp áo sát da người, nơi chỗ trái tim, và rút ra một bao gấm nhỏ; đây là kim cương! Chàng ra hiệu một ngón tay, bảo thêm rượu, thêm đàn, thêm hương, rồi lấy cho mỗi người một ngôi sao động Cửa Trán-bảo ấp-iu bên ngực, Chú Lái Khờ, trong một cơn yếu đuối, đã thả cho lũ người.

Sớm mai, Chú Lái Khờ đi, như không biết chuyện gì cả, mồm miệng hân hoan như một vị phật. Hòm rương tuy nhẹ, nhưng tài trí không vơi, thì Chú Lái còn buồn nỗi chi!

Người Thi Sĩ cũng khờ như Chú Lái, không hề giấu kho vàng ngọc với nhân gian. Để mắt trời xanh, nên người phải lìm uống trong mắt biếc. Người đời cười là ngu đại; kẻ mất của có khôn bao giờ!

Thi Sĩ ghé vào nhân gian, trọ một vài đêm, tìm đời an ủi. Lòng để ở ngoài ngực, tay thờ ơ hay là tay ham hố, tay nào đến cũng lấy được ít nhiều ngọc châu. Và họ lấy chưa vừa ư, thì người thi sĩ sẽ tự tay lấy vào cái cõi sống của mình để mà phán phát.

Xuân Diệu

C'est écrit :

Tôt ou tard vous achèterez des chemises à col BALEINÉ et TRUBÉNISÉ chez votre chemisier spécialiste

THUAN THANH LONG

15, Rue du Riz — Hanoi

Agent à Namdinh :

BAZAR AU BON MARCHÉ
140-142, Paul Bert — Namdinh

Lỗi nơi ai ?

— Anh nào này hư lắm ?
— Không hư sao được, mơ ấy đã chán tôi cứ lạnh lùng mãi, thì còn lạc thú gì ?

— Chị ơi, nhà em cứ đồ tội cho em, ở với nhau hơn 10 năm bây giờ nhà em đâm ra lều lổng...

— Em ơi, không phải lỗi ở dáng nào cả, muốn sống trở lại tuần trăng mật, vợ chồng em hãy uống thuốc BỒ-HẠCH VẠN-BẢO.

Thuốc VẠN-BẢO là cứu tinh của tình yêu, có thứ cho đàn ông, có thứ cho đàn bà.

1 hộp đong 10 ngày 4p.00
1 hộp là 4 hộp 15p.00

Tổng phát hành phía Bắc :

VẠN - HÓA

8, Rue des Cantonnals - Hanoi

Tổng phát hành phía Nam :

VỠ - ĐÌNH - DÂN

323, Rue des Marins - Cholon

ĐẠI-LY : Mai-Linh 60-62 Cầu Đất Hảiphong, Nguyễn-vân-Đức 11 Rue des Capucines. Hanoi

UÔNG thế là làm.

Hoành-sơn đã có một thú khác mãnh liệt hơn cái thú hội họa:

Thú tậu ruộng. Vì thế

chàng vẫn chăm vẽ và năm nào chàng cũng có riêng một phòng triển lãm để bán tranh. Nay giá tranh tuy không cao nhưng tiếng của chàng vẫn còn, và tranh chàng bán vẫn chạy. Nghệ thuật của chàng có tiến hay không. Có lẽ chàng cũng chẳng cần nghĩ tới. Và cái quan niệm về nghệ thuật của chàng người ta thấy lơ mơ lắm. Có thể nói chàng không có một quan niệm rõ rệt, hay hơn thế, một quan niệm gì.

Nhưng chàng vẽ. Và chàng vẽ như con chim hót, như con bướm bay, như hoa hồng nở, và như vợ chàng đẻ. Vì vợ chàng rất mắn, liên liên năm một hay ba năm hai. Ngày nay chàng đã có một gia đình khá đông: ba trai và năm gái. Đó, cũng như vợ chàng, toàn là những nhân vật trong tranh lụa của chàng. Trong tranh, dung nhan và thân thể người đàn bà đã biến đổi. Tay không có nét dãn trên trán nhưng đôi mắt, cặp môi đã kén ngày thơ, tâm vóc đã mất mình dễ, đang bộ nhiễm đầy vẻ nặng nề, chậm chạp dù người kiêu mầu vận què hay vận tán thời. Nhưng vai « đào nhất » nay đã có con gái lớn chàng kể chân, và cũng đóng được dây dũ như vợ chàng thuở trước.

« Một gia đình họa sĩ ! Một gia đình nghệ sĩ ! » Nam mỉm cười nghĩ thế. Và chàng trang nghiêm nghĩ tiếp : « Ủ ! sao người ta lại không có thể cứ theo đuổi nghệ thuật khi người ta có một gia đình đông con ! » Và chàng tưởng tượng vợ Hoành sơn ra một người đàn bà siêng năng, cần cù, trông coi hết các việc tề gia để mặc chàng miệt mài với hội họa. « Như thế có lẽ một nghệ sĩ lại được rảnh rang và yên ổn hơn là sống một đời cô đơn và phóng lãng, để hình chất và tinh thần tiêu tán trong những đêm chơi bời quá độ. »

Tự nhiên Nam vui và sung sướng. Và chàng nghĩ đến Lan với tất cả vẻ tươi đẹp, trí thông minh và tính thuần thực của người vợ chưa cưới.

XII

Nam cảm thấy tương lai của mình sáng và rõ mãi ra. Trong lòng mấy tuần lễ, chàng xếp đặt nó trong nhiều cảnh thân mật, ấm áp. Chàng không muốn những cảnh ấy chỉ thành hình trong tưởng tượng. Chàng muốn nó thực hiện ngay. Vì thế trong ba bốn hôm liền chàng phác họa các kiến phòng ngủ, phòng ăn, phòng khách và những đồ đạc để trần thiết, trang hoàng cái tổ uyên ương sau này. Chàng nghĩ cả sửa chữa một vài chỗ ở cái nhà đang thuê, cho bớt vẻ cũ kỹ, cho được hợp với cái tuổi trẻ của Lan, và cái tình mới mẻ đẹp đẽ của cặp vợ

ĐẸP

TIỂU THUYẾT của KHAI HƯNG

(Tiếp theo)

chồng mới cưới.

Ý tưởng ấy chợt làm chàng hơi buồn. Chàng thấy Lan trẻ quá, và chàng già quá. Chàng thừa biết rằng ở Âu châu, thì một người đàn ông bầm nhăm lăm một thiếu nữ mười tám là vừa đôi lứa. Nhưng ở nước Nam ! Chàng đã đoán nghe thấy những tiếng thì thảo chung quanh Lan, ở trong đám bạn gái của Lan và nhất là ở trong bọn thanh niên bạn chàng bỗng thấy Lan đẹp khi nàng sắp về tay một người. Nhìn rằng đó là những lời gheo ghét, tức tối. Song đó không hẳn chỉ là những lời bịa đặt để gièm pha.

Chàng nhớ đã một lần, chàng nóng mặt lên và khô sờ nữa vì một câu có lẽ vô tình của một thiếu nữ. Hôm ấy Lan và chàng đến chơi một người bạn gái của Lan. Người này thấy Lan và chàng bước vào liền vỗ tay reo, rồi gọi mẹ : « Mẹ ơi ! kia chị Lan chị ấy dẫn ông lão của chị ấy đến chơi đó. » Tiếng ông lão chỉ có nghĩa là chồng, và bọn phụ nữ ngày nay vẫn dùng một cách thẳng thắn, không ngụ chút mỉa mai, chế nhạo. Nhưng tự nhiên Nam thấy ngượng. Và lúc trở về, chàng thân mật bảo Lan : « Có phải anh già quí rồi không, Lan ? » Lan cười đáp : « Anh lần thâu lắm ! Lần này không biết là lần thứ mấy, anh nói với em câu ấy. Anh còn nói nữa thì em giận đấy, giận thật đấy. »

Hôm nay chàng nghĩ lại câu chuyện, cái cảm giác buồn vẫn còn phảng phất trong lòng chàng, tuy chàng biết chắc rằng chàng không già, rằng trái lại thế, không bao giờ chàng trẻ bằng, sung sức bằng hồi này, không bao giờ bằng hồi này chàng thấy cần phải sống đầy đủ, sống bông bột, sống hết cả thể chất và tinh thần.

Bỗng Nam bật buồn cười. Và chàng cười mãi làm mấy người thợ đương mài một bản gỗ sơn ngừng tay liếc mắt nhìn nhau. Họ chẳng lạ gì tình nết ngộ nghĩnh của Nam, có lúc rất cau có, khó chịu, có lúc rất dễ dãi, vui vẻ, có lúc ca hát và cười âm ỹ như một người điên. Một người thợ trẻ vẫn được Nam biết dãi vì thông minh và có học thức hơn mọi người khác, xuống xã hồi chàng :

— Ông có điều gì thú thế ?
Nam đứng chống tay hai bên sườn, hỏi :
— Anh Vinh, anh trông hộ tôi,

xem tôi có già không ?

Vinh cười, và cả bọn thợ cười theo.

— Thưa ông, ông già gì mà già ! Đương tuổi xuân.

— Xuân gì ! Tôi bầm nhăm rồi đấy !

Một người tỏ kinh ngạc :

— Bầm nhăm ! Tôi cứ tưởng ông chỉ độ bầm bảy tám là cùng.

Vinh tiếp :

— Nhưng thưa ông bầm nhăm là tuổi đương xuân của đàn ông.

Nam về mặt ngây thơ :

— Thế à ? Vậy anh nên đến chơi thì sĩ Thanh-Phong mà báo cho anh chàng biết thế. Chính tôi bỗng bật buồn cười là vì tôi nhớ đến Thanh-Phong.

Thì sĩ Thanh-Phong là bạn Nam. Năm nay chàng chỉ vào khoảng ba mươi, và tuy hơi gầy, nét mặt chàng rất nhanh nhẹn, đẹp đẽ, trai trẻ, nhất Thanh Phong lại là người biết điểm

trung. Nua nay chàng vấp yển tri và tin rằng mình trẻ hơn tuổi, mà sự thực là thế. Nhưng một hôm một thi sĩ viết bài phê bình thơ chàng để tuyên bố lên báo rằng chàng là một anh già khom.

Từ đó hai thi sĩ trở nên kẻ thù lớn của nhau. Nhưng cũng từ đó Thanh-Phong ngờ rằng mình già, mình không trẻ như mình vẫn tưởng. Rồi soi gương ngắm nhá, chàng thấy chàng già thực. Chàng lo lắng, budo phiến chán nản cho biểu tại và tương lai của chàng.

Người ta đồn rằng Thanh Phong được nhiều thiếu nữ yêu, và đó là nguyên nhân sự ghen ghét của Trương Giang, tự phụ trẻ trai hơn, xinh trai hơn và có tài hơn. Sự thực, Trương Giang trẻ lắm, vì chàng vừa mới tốt nghiệp ở trường Trung học. Còn chàng có xinh trai hơn Thanh Phong với cái dáng điệu mơ mộng, với đôi kính trắng cận thị của chàng không, thì điều đó rất khó biết, mà cũng ít ai để ý tới. Nhưng một điều chắc chắn, là chàng không có duyên bằng Thanh-Phong, và cố nhiên, cũng không đắc thắng dễ dàng như Thanh-Phong ở trong các khách thỉnh của phái đẹp.

Có nhiều người lại cho nguyên nhân sự thù ghét của hai thi sĩ là ở sự đắc thắng về thi ca hơn là về

Làm thế chàng vẫn chưa hả cơn giận, chàng còn gằn cho cừu địch cái bình dung từ « anh khom già » để nêu một câu chuyện đàm tếu trong đám phụ nữ trẻ đẹp. Không biết Trương-Giang có là một thi sĩ đại tài và một nhà phê bình đứng đắn hay không, nhưng chàng đã tỏ ra là một nhà tâm lý học : Chàng đã đánh trúng vào chỗ yếu của bên địch. Vì từ ngày bị nhát thương lòng ấy, Thanh-Phong buồn phiền không làm thơ nữa. Có lẽ, chàng nghĩ thầm : « Minh già thực rồi, còn ca hát cái trẻ, cái đẹp sao được ! »

Nam ôn lại câu chuyện, và tự nhiên chàng cảm thấy buồn. Chàng bỏ giờ cái kiệu « đi vắng » đương vẽ, ra hiện đứng tỉ lán cau như để chờ đợi ai, lòng bồn khoăn mong ngóng. Giữa lúc ấy Lan tới, khiến chàng kinh ngạc. Và chàng chạy vội ra mở cổng đón tiếp :

— Lạ quá, Lan ạ, như có tâm linh báo cho anh biết rằng em sắp tới vào giờ này.

Lan cười đáp :

— Thế thì tâm linh của anh cũng khá lắm đấy... Nhưng hình như thường thường em về thăm anh vào giờ này nên tâm linh của anh chừng đã quen đi rồi.

Nam chợt nghĩ ra.

giờ này còn những giờ khác anh mong người khác, phải không ?

Nam trả lời bằng một tiếng cười. Bỗng mắt Lan trở nên nghi ngờ. Và Lan hấp tấp đi thẳng vào phòng khách, mở cửa nhìn nhác nhìn quanh. Nam tò mò hỏi :

— Em tìm ai ?

— Hôm nay anh không về ?

Nam thân nhiên đáp :

— Có, anh đương vẽ các kiệu giường và bàn ghế trong phòng ngủ phòng ăn, phòng khách của chúng ta sau này.

Chàng lấy tập giấy vẽ đưa cho Lan xem. Nhưng về mặt Lan vẫn còn ngờ ngác. Và Lan hỏi :

— Lăn trước em về gặp anh đương vẽ hình cô kiều mẫu. Sao lần này không thấy anh vẽ nữa.

— Anh vẽ xong rồi, xong đã lâu, đồng bạc một buổi, tiền đâu mà thuê mãi được !

— Thế thì hay quá ! Vì không phải em ghen nhưng có ta ngạo mạn lắm. Sao anh chịu nổi có ta ?

Tiếng ghen Lan nhắc tới, khiến Nam lại như thấy hiện ra cái cảnh tượng kỳ trước, với tất cả những tình tình phức tạp, với tất cả lòng giận dữ của chàng trong mấy hôm sau. Nhưng chàng tự trấn tĩnh được, đức tính này chàng chỉ mới có ít lần nay. Trước kia, khi chàng

vợ. » Một câu hỏi của Lan là « chàng giết mình :

— Anh sao thế ?

— Không, anh có sao đâu !

— Sao anh không để ý đến những lời em nói, anh nghĩ đi đâu ấy, Nam cười xin lỗi, và thú thực.

— Có thể, anh vừa chợt nhớ tới một câu chuyện tức cười.

— Ở trong làng mỹ thuật của anh phải không ?

— Không, người kể câu chuyện cho anh nghe là một nhà kiến trúc.

Lan cười :

— Thi khác gì nhà mỹ thuật !

— Khác chứ ! Một văn sĩ Pháp vì nhà kiến trúc trong xã hội loài người như con dơi trong xã hội loài vật : các nghệ sĩ cho đó là một ông trưởng giả, còn các ông trưởng giả thì cho đó là một nghệ sĩ.

Lan vỗ tay :

— Ô ! hay nhỉ ! Ai bảo thế đấy anh, văn sĩ nào thế ?

— Hình như Edmond Jaloux thì phải ; cái anh chàng viết bài phê bình hay đáo để cho báo « Nouvelles Littéraires » ấy mà !

— Em chưa đọc bao giờ.

— Nhưng câu nói của Edmond Jaloux chỉ đúng ở Âu châu thôi, vì ở bên ấy các nhà kiến trúc thường giàu lớn, chứ ở nước ta thì, trừ một số ít ra, họ cũng nghèo như các họa sĩ.

Lan ngắt lời :

— Anh thì nghèo gì !

Nam cười :

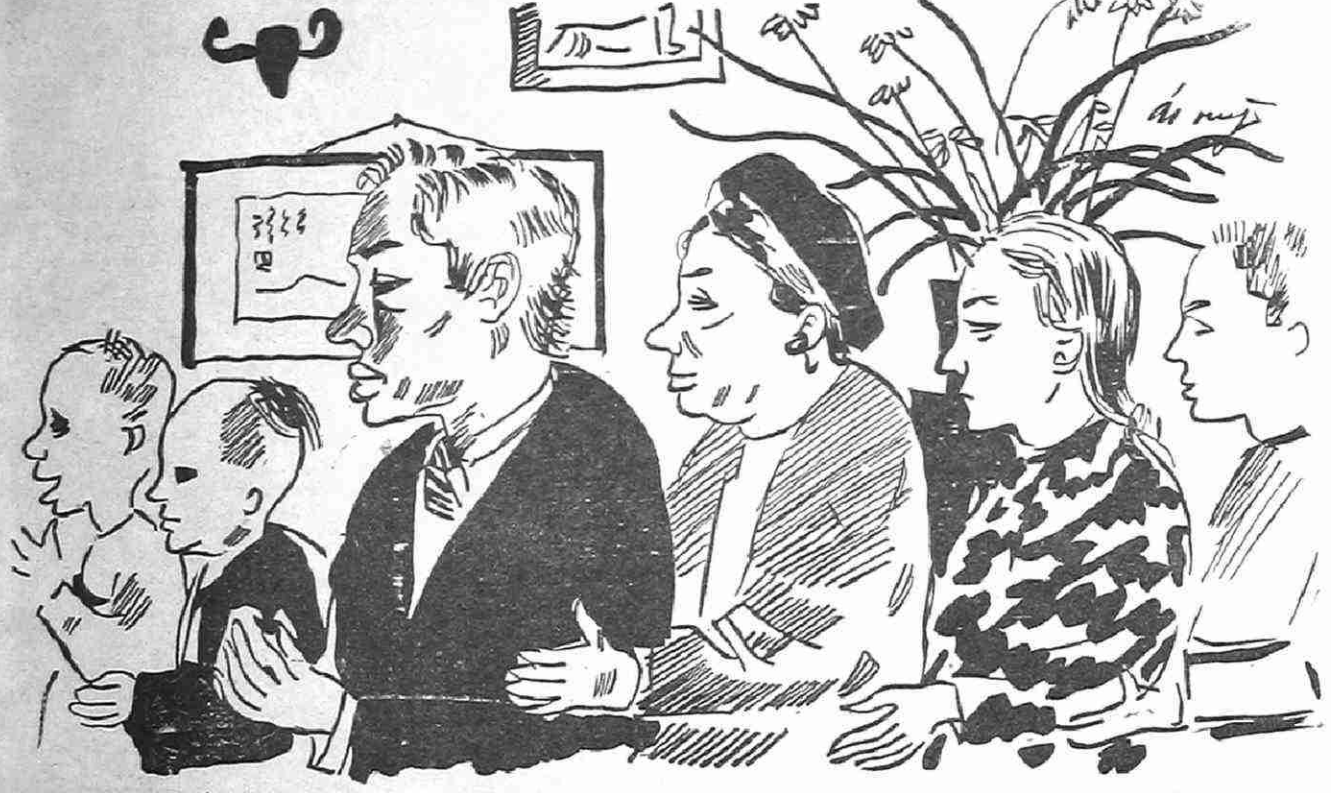
— Anh không nghèo lắm thôi, vì anh có công việc làm. Các nhà kiến trúc thì cũng không đến nỗi không có công việc. Nhưng mà công việc nào có ra công việc. Em tính về một cái kiệu nhà lấy bốn rằm chục bạc. Bọn họ mặc cả từng chục từng đồng. Mà ấy là bọn họ còn là hạng khá đấy, còn biết nhờ đến kiến trúc đấy. Chứ có lắm người dựng một cái nhà một hai vạn bạc, chỉ xuất độ lực làm lấy hay nhờ những thầy kiến trúc vườn chỉ bảo cho một vài điều cần thiết. Bao giờ người mình biết chỉ đứng trong phạm vi của mình, bao giờ các bà nội trợ, các ông cự phú chỉ là những bà nội trợ, những ông cự phú — như thế kể cũng đủ chán cho họ rồi — bao giờ họ không tưởng rằng họ cũng có tài như các nhà kiến trúc thì ở nước Nam mới sẽ có hạng kiến trúc sư trưởng giả đư ợc... Chứ bây giờ thì mới có những nhà kiến trúc... giàu nhàn nhàn thôi, như Nhiên chẳng hạn.

— Người ta bảo anh Nhiên chỉ vẽ kiệu nhà cho Tây thôi, có đúng không, anh ?

— Gần đúng. Sự thực thì chỉ người Tây mới biết anh ấy có tài. Còn đối với Annam mình, ở nghề gì cũng vậy, toàn một loạt « ca đỏi hàng đầu ! » Ai lấy về tiền là mượn. Với lại người mình đã mấy người biết

(Xem tiếp trang 18)

Khái-Hung

ái tình : Thanh-Phong chỉ viết có một tập thơ mà tiếng tăm lừng lẫy, lừng lẫy nhất trong đám phụ nữ tân tiến. Trái lại, Trương-Giang đã xuất bản tới tập thứ tư, tuy chàng chưa đầy hai mươi tuổi, mà danh tài vẫn còn lù mờ. Thời ấy Trương Giang và tất cả những thi sĩ khác đều như bị cái bóng lớn của Thanh Phong che khuất. Lòng tự ái đã đưa Trương-Giang tới chỗ hận học, thù ghét. Và chàng đứng giấu tên, viết nhiều bài tự khen mình và phê bình thơ của Thanh-Phong bằng những lời nghiêm khắc, mặt sít.

— Thi ra thế ! phải, chính thế. Hôm nào cũng cứ đến giờ này là anh lại nhớ Lan... Lan tâm lý lắm nhỉ !... Tâm linh chỉ là một thói quen.

— Sự thực thì tâm linh không thể là một thói quen, cũng như em không thể giải khoa tâm lý được. Sở dĩ em đoán được thế là vì ngồi trên xe lửa em mong chóng gặp mặt anh, và em tự bảo thầm : « Chắc anh cũng đương mong gặp mặt em và ao ước rằng em sẽ về chuyến xe này như mọi lần. » Nhưng hình như anh chỉ mong em vào

đã tức tối điều gì, thì dù đối với những người thân yêu nhất của chàng, chàng cũng thốt hết cảm hờn ra.

Chàng vui cười trả lời Lan, nhưng trong khi trả lời, chàng không khỏi có một ý nghĩ buồn : « Có lẽ đó là sự nhượng bộ thứ nhất đối với vợ ta, trong cái gia đình đương thành lập. » Và lơ đãng tiếp chuyện Lan, chàng nhớ câu nói của Nhiên, bạn chàng : « Người chồng đi từ sự nhượng bộ đến sự nhượng bộ nữa, cho tới khi chịu ép một bề dưới quyền áp chế của người

Là

(Tiếp
- Có c
không?)

Câu hỏi
rồi, nhưn
Tân vô về
người chi

Tim to
tôi như n
trần lên

Tôi ng
- Cả r

đồng. X
Tân t

hần bả
Nhưng

rồi. Cái
cho há

giờ Tán

Tân
rồi th

một cá
Trư

« thđ
một c

xác, th
một t

Tôi
đứng

Tân

lại: t
nhữ

Là

Lai
Tối

X
đàn
trở

câu

thđ

T

đà

ch

đo

so

h

v

đ

TRÔNG CÁI

MUỐI TRUYỀN BỆNH RẤT MẠNH

MUỐI là một sinh trùng nhỏ rất nguy hiểm. Ta khó trông thấy nó ở trong phòng; nghe thấy tiếng vo vo thì biết rằng có muối, nhưng không thể tránh được nó đốt, mà dấu muối đốt thì thường khi mang lại cho ta những mầm chứng bệnh nặng. Chính muối là một sinh trùng truyền nhiễm thứ bệnh sốt rét nhất là bệnh sốt rét rừng và cả bệnh sốt rét vàng nữa.

Cho dầu không mang lại những chứng bệnh nặng như trên, dấu muối đốt cũng đau, làm mẩn da, ngứa ngáy, có thể sinh nhiều chứng bệnh ngoài da.

Nhất là trong những xứ nóng, muối rất nhiều khiến người ta không thể ngủ yên, nếu không nằm ở trong màn. Con sinh trùng đáng sợ ấy hay ở những nơi ẩm thấp và những miền có nhiều nước tù hãm. Đặt dưới kính hiển vi, muối là một con quái vật ở giữa hai mắt lớn là một cái vòi dài và mềm. Đầu vòi có hai mồi để hút; giữa mồi có những cái cựa nhọn và sắc để châm vào da người ta.

Ngoài ra muối còn tiết một thứ nước bọt để làm mềm chỗ da định châm và chính nước bọt ấy sẽ làm ta ngứa ngáy quanh dấu muối đốt. Còn tiếng vo vo ta nghe thấy là do cánh muối đập sinh ra.

H. B

- Phong kiến là gì hở thầy?
- Phong là gió, kiến là con kiến, Phong kiến là kiến gió, có thể mà phải hỏi.

Muối đực trông khác muối cái ở chỗ vòi có nhiều tua ra. Nhưng muối này không đáng sợ. Chính muối cái mới hút nhụy hoa ở cổ cây để sống. Đó là một sự lạ mà ít người biết tới.

Muối cái để trứng ở trên nước tù, vì thế những miền có nhiều đầm ao có rất nhiều muối. Trứng muối nở thành bọ quặng; bọ này sống ở dưới nước cho tới khi mọc cánh sẽ bay lên cây để kiếm ăn nếu là muối đực, và sẽ đi tìm người hay vật để hút máu nếu là muối cái.

Ấy chính ở mặt nước đầm ao muối đã lươn những mầm bệnh để mang đến cho người hay vật khi biếm vào da thịt.

Người ta tính ra có trên hai trăm thứ muối, chia ra làm mười hai loại. Vì sự tiện lợi của cách sinh hoạt ngày nay tưởng đang lẽ phải trừ hại bớt muối thì trái lại con giun chứng sinh sản ra nhiều. Có lắm giống như muối mùa hạ, hề thấy ánh sáng thì tìm đến, và nhiều giống muối khác, trái lại, trốn ánh sáng, và nhất là những tia ngoài tím. Như có một thứ muối rất đáng sợ là muối thành phố, khác hẳn muối nhà quê, ưa ở những nơi đông đúc và quẹo sống ở dưới cống, ở thùng phân.

Bây giờ làm cách nào để chống lại cái họa ấy? Cách bài trừ, sự cố gắng năm nay, người ta đã tỏ chức rất cần thận ở những xứ có nhiều muối. Phương pháp đã được dùng đến nhiều hơn hết và đã được nhiều kết quả tốt là đổ một lượt đàn tẩy mỏng lên mặt nước tù hãm. Trứng muối và bọ gây hết rất chóng vì ung hay chết ngạt. Ở Nam Mỹ người ta hay dùng phương pháp trừ muối như trên và đã tránh nổi một thứ bệnh dịch sốt rét mà tới nay không có cách nào đối phó. Người ta còn có thể tránh cho muối khỏi sinh sản nhiều bằng cách thả cá vàng hay lươn xuống ao vì lươn và cá vàng rất hay ăn trứng muối và bọ gây. Người ta càng những lưới thép mắt nhỏ ở cửa sổ để chắn muối khỏi vào trong nhà. Những lưới ấy hay sơn màu lơ, một màu mà muối rất sợ. Cũng có những lưới trừ muối của đan bà mà không phải là không đáng chú ý. Người ta để gần giường ngủ một đĩa hành sống thái nhỏ. Mùi hành xông ra đủ khiến muối phải lánh. Giản dị hơn là hút một điếu thuốc lá, khói thuốc cũng có một công hiệu tựa như hành.

Ở Mỹ, người ta còn định chế một thứ máy bắt chước tiếng muỗi kêu, để muối đực tưởng tiếng muỗi cái gọi kéo lại rồi sẽ bị giết đi. Muối cái sẽ không sinh

sản được nữa và giống muỗi ấy sẽ bị tiêu diệt. Người ta cũng đã chế ra một thứ máy hút muối. Máy này trong 126 giờ bắt được 110 triệu muỗi...

Nhưng trong khi đợi những phương pháp ấy phổ thông, muối vẫn cứ đốt chúng ta! Vậy phải chữa dấu muối đốt bằng cách nào? Lại ở đây nữa những phương pháp chữa cũng nhiều. Một cách giản dị hơn hết và có công hiệu mau chóng là dùng carbonate de soude. Ta dùng nước bọt bôi cho ướt dấu muối đốt rồi lấy carbonate de soude xát vào. Vị thuốc thực giản dị và dễ dùng. Có nhiều người khuyên nên bôi nước javel nguyên chất rồi xát bằng lá tỏi đập dập. Trong y giới người ta còn dùng nhiều chất khác (formol, rượu, nước).

Tưởng không cần phải kể thêm ra đây những vị thuốc nữa. Việc quan trọng là đề phòng tai nạn và chúng ta phải mong rằng những phương pháp dùng để trừ muối sẽ hiệu nghiệm; dùng cuộc chiến tranh với giống sâu bọ ấy phần thắng sẽ về người ta mà khoa học rút cục lại sẽ triệt nổi cơn vật nhỏ sủi kia, nhưng là một kẻ thù rất lợi hại.

(Illustré de P. J.)
M. lược dịch

ĐỀ TRẢ TIỀN MUA BẢO

CÁCH đây vài năm, một tờ báo ở Connecticut (Mỹ), vì muốn lấy thêm độc giả đăng bằng chữ lớn rằng những người mua năm mới từ nay có thể trả tiền báo bằng sản vật do kỹ nghệ của họ sản xuất.

Vài ngày sau khi đăng quảng cáo ấy lên, nhà báo nhận được một kiện hàng. kèm lá thư sau đây:

« Thưa ông chủ nhiệm, tôi gửi đến ông thứ hàng mà tôi vẫn làm. Ông sẽ ở trong ấy như ở nhà ông, và sang năm tôi sẽ gửi tới ông một cái khác để trả tiền hạn báo mới. Tôi sẽ cung cấp cho cả gia đình ông, cả tòa soạn, cả người làm và tất cả bạn hữu ông. »

Người ta mở kiện hàng ra. Thì đó là một bộ quần áo rất tốt!

(A. V.)

NGAY NAY

Cô Khanh, Hanoi. - 1) Món thịt nướng (gravy saut à la corde) có ích lợi về y học thế nào người được không? Gói đồ ăn quá và không gói có hại gì không?

- Nhảy dây cũng tốt; để tăng người và nhanh nhẹn thêm lên. Nhưng một môn đó không đủ thốn người, phải tập vận động thể thao nữa. Gói đồ ăn hay không gói tùy sự dễ chịu của từng người, chẳng việc gì cả.

2) Đồ ăn nóng nhiều, có chất thán hóa không tốt. Yếu mùa rét cũng ăn toàn có lợi người, thì có hại gì về sự không hợp vệ sinh?

- Ai bảo đồ ăn nóng có thán thì phải để tiêu của đồ ăn không phải ở chỗ nóng lạnh. Vậy mùa rét có cơ nên ăn nóng như mọi người.

Saxe, Hanoi. - 1) Ngày Nay đã nói về sự tập tạ, vậy tập tạ có làm người không, và có lợi hơn tập không không?

- Tập tạ không làm người đi chệch hướng. Chỉ phải là tập những tạ quá nặng dần; thường chỉ mới cần hay vừa thì để cầm tay là đủ. Có tạ thì mới chóng có bắp thịt.

2) Muốn biết dấu mắt mệt thì phải làm thế nào?

- Đau mắt hết là có mụg nhỏ nhỏ mọc trong mí mắt. Lát mí lên xem sẽ thấy.

Nguyễn đình Hồng, Hanoi. Hỏi (đàn ông) có tật gì không. Nó sẽ làm thán hóa gì. Và làm thế nào để giữ cho khỏe?

- Hỏi than, than đá hay than củi đều có hại, vì có hơi độc oxyde de carbome (CO) phát ra. Hơi đó có thể làm ta chết ngạt. Vậy lúc nào đốt những thứ đó - nhất là mùa rét để sưởi - phải để ngỏ các cửa, hay đốt ở lò sưởi có ống thông khói mà thôi.

Cô Thanh, Vinh. - 1) Con gái mới 17, 18 tuổi người đầy đủ, béo, muốn tập thể thao thì người thon lại, có đường nét (lines) đẹp có thể làm đẹp. Vì vậy nên tập các môn có kết quả tốt và mau chóng. Cách tập là có sách bán không. Bàn ghế ping-pong có ích gì cho sự tập không?

2) Con trai người gầy gò, muốn tập thể thao thì béo tốt, nở nang, bắp thịt to. Vậy nên tập theo phương pháp nào cho có kết quả tốt và mau có hiệu quả. Cách tập là có sách bán không?

1) và 2) - Tập cách vận động thể thao lối Thụy điển (gymnastique suédoise) là tốt nhất; người béo sẽ thon đi, người gầy sẽ nở nang ra. Bàn ghế thể thao nên tập những cách vận động ngoài những cách thường. Vì tập theo những cách vận động để thốn bụng, để

Đừng để nước ứ

Những vị làm việc nhiều quá, lâu ngày linh thân hao kiệt, mắt hoa tai hay chóng mặt. Những bạn thanh niên vì ý sức, chơi bời quá độ, nên người có quầng đen, mình mẩy bần thần. Những người đau mỏi khớp, những vị đã lâu không có con cái, v. v. ... Xin hãy dùng

SÂM NHUNG BỒ THẬN TIN
của PHỤC - ĐĂNG DƯỢC - HẢI

S u khi dùng xong, chúng tôi

NÓI CHUYỆN

Phải tập dượt đến và luôn luôn mới...
 Có của mua những báo: *Woman, Femina*, v. v. trong đó người ta có chỉ dẫn những cách tập riêng cho phụ nữ. Sách ping pong cũng là một môn thể thao tốt, song không đủ, bằng tập bơi hay bơi thuyền. Những sách về tập thể thao thì nhiều lắm, các hiệu sách lớn đều có bán.

— *Sen Tokalon cũng như những thứ khác, giúp cho da được mịn và tươi.*
 Các da đen thì chẳng có cách gì làm cho trắng được. Tốt hơn là cứ để đen, hay thêm trong một cách kín đáo, chứ đừng bôi kem phấn quá độ mà thành xấu.

(*Tổng thuốc cường dương (forcex) có hai loại, loại này có độ bao nhừa trên một lớp da không có độ không có hai.*)
 — Những thuốc đó không có hai, nhưng hiệu nghiệm thì không chắc lắm. Hiện nay, sau khi công dụng của các sách trong người được người ta tìm ra, rất nhiều thứ (thuốc như thế ra đời, *forcex, okasa*, v. v.) Nhưng họ quảng cáo nhiều chính vì không được các thầy thuốc khuyên dùng. Chỉ nên uống những thuốc theo lời chỉ dẫn của các y sĩ.

Bella Như Nhân, Thái-bình. — Phụ nữ Việt-nam đang bị ở dưới chế độ đại gia đình. Nhiều bạn gái bị cha mẹ vì tham nơi giàu có hay môn đăng hộ đối ép gả cho người mình chưa quen và chưa yêu. Mình phải hành động bằng cách nào. Nếu phải lấy thì sau có tại gì không?
 — Sự chọn lựa theo môn đăng hộ đối không phải là không có ý nghĩa: những người cùng một giới cấp thường tư tưởng hành vi giống nhau, dễ hiểu nhau và dễ... yêu nhau. Ái tình thường thì lấy nhau rồi mới có, hoặc là một sự nương nỡ hiểu biết nhau giữa đôi vợ chồng. Nói thế không phải là khuyến khích cứ nhắm mắt lấy liền. Nếu người cha mẹ hỏi mồi xét không thể yêu được, thì tất nhiên là phải từ chối, và cương quyết thì cha mẹ chắc cũng không ép. Nhưng phải chắc chắn là mình không thể yêu người ấy—vì có gì?—đã.

Bella Như Nhân, Thái-bình. — Tôi thiết tưởng đi xe đạp là môn thể thao rất tốt cho phụ nữ. Thế mà nhiều người đã lên tiếng phản đối phụ nữ đi xe đạp. Họ bảo xe đạp rất có hại cho phụ nữ. Vậy họ nói có đúng không. Phụ nữ có nên đi xe đạp không?
 (Xem tiếp trang 14)

Đề giữ gìn trật tự

TRONG những tiệm cà-phê lớn ở Anh, người ta nhận thấy một người cao lớn đang khoanh tay, mặc một bộ quần áo rộng rãi chỉnh tề, và trút tóc với các người làm khác trong tiệm, không có nụ cười trên miệng. Đó là viên tổng khách (*chucke-roul*) hay nói một cách khác, người giữ việc tổng ra khỏi tiệm những *gentlemen* nát rượu.

Viên « tổng khách » thường thường là một cựu võ sĩ; viên ấy làm việc rất lạnh lẽn gọn gàng mỗi khi một khách hàng làm rùm rĩ mất trật tự. Cứ chỉ thứ nhất: viên ấy ium cổ và tung áo người sang. Cứ chỉ thứ hai: viên ấy mang (xách) khách ra cửa. Cứ chỉ thứ ba: viên ấy đặt khách ra đường, nâng hay nhệ tùy theo khách có kháng cự lại hay không. Xong, viên ấy lại điềm dậm trở về chỗ cũ đứng khoanh tay.

(A.V.)

Tiền ngoại phí

TRƯỚC khi rời cái khách sạn Thụy-sĩ nhỏ kia mà ông đã nghỉ vài ngày ở đấy, một khách du ngoại quốc xem lại bản tính tiền của nhà hàng. Ông thấy có biên những khoản sau đây:

- « Ba ngày buồng : 20 quan,
- Tiền ngoại phí : 5 quan ».
- Thế này nghĩa là thế nào? tiền ngoại phí 5 quan?
- Chủ tiệm trả lời:
- Thưa ông, xin cắt nghĩa để ông rõ: bản ông còn nhớ ngày hôm đầu đến ở đây,

L'UOM L'AT

Ông phán nài rằng ông không thể ngủ được vì những bọ của chúng tôi luôn luôn kêu rống...

- Thế làm sao?
- Ấy vì thế, từ ngày hôm ấy tôi đã phải cho bọ ăn cỏ gấp ba lần nhiều hơn để chúng khỏi kêu...

(A.V.)

Ở Tàu, báo tăng lên gấp

MỘT tờ báo ở Thượng hải nhận xét rằng, mặc dầu hay vì chiến tranh ở Viễn đông, tờ báo này mỗi ngày một nhiều lên và số báo chỉ mỗi ngày một tăng lên...

Tờ báo này — người ta đã chia bố không đếm được!... Vì nhiều quá!

Còn báo chí, thì đầu năm 1938 có một nghĩa tám trăm ba mươi tờ, tháng janvier năm 1939 có hai nghìn ba trăm tờ. Ngay cả ở tỉnh Giang Tô hiện nay đã có gần bốn

— Này bác, bài thơ tức cảnh khốn nạn ấy mà họ bảo hay.
 — Khốn nạn! đã tức cảnh thì còn hay sao được.

trăm tờ báo hàng ngày!

Nhưng ở Thượng hải trước kia có một trăm bốn mươi bảy tờ báo, thì nay chỉ còn có chừng trăm tờ xuất bản.

(A.V.)

Súc vật làm việc có giao kèo

O' Hollywood, những súc vật dùng trong nghề chiếu bóng nay có giao kèo làm việc.

Trong giao kèo có những điều:

- 1) Súc vật không được làm việc quá ba giờ một ngày.
- 2) Chúng phải được ở trong những nhà có lò sưởi và quạt máy.
- 3) Khi đau yếu, chúng phải được đưa đến chữa ở những nhà thương riêng.

(A.V.)

Bị giam sống trên mặt nước

MỘT người xứ Ireland là Frank Kelly, rời sang Mỹ làm ăn, bị án ba mươi năm tù vì cướp một nhà ngân hàng. Bảy năm sau anh ta được ân xá nhưng phải trực xuất khỏi đất Mỹ.

Kelly đáp tầu về Ireland; cảnh sát không cho anh lên bến.

Tới Anh, tới Pháp cũng không được. Vì thế anh lại quay về Mỹ, tới Canada, nhưng người ta cũng không cho anh lên bộ. Frank Kelly phải xin đến làm ở một chiếc tàu Ba-tu để hy vọng một thành phố, khi tầu đỗ, sẽ cho phép anh tới.

Các xứ ở Nam Mỹ và các nước ở ven Địa trung-hải đều tbằng tay đuổi kẻ ăn cướp. Tới Thượng hải, hết hạn giao kèo làm ở dưới tàu, nước Tàu cũng không chịu nhận người hành khách chẳng ai ưa ấy. Bạn hữu của anh phải gắng công lắm mới tìm được cho anh một việc làm ở một chiếc tàu chở hàng đi về sắp nhò neo ở Na-ny.

Đã mấy năm nay, Kelly vẫn chờ một nước nào đó sẽ tha nhận anh.

Người ấy hình như bị giam sống hết đời ở trên mặt nước, nếu không bước chân lên một hoang đảo. Người ta nói rằng anh rá tức cái thời ở tù của anh.

(Miroir du Monde)

Tuổi « nặng » hay « nhẹ » ?

NGƯỜI ta thường nói « cái nặng nề của tuổi tác » (*poids des ans*). Một y sĩ chuyên khoa mỡ xê trả danh Mỹ vừa mới bày tỏ rằng câu « nói kiểu » ấy không có nghĩa lý gì cả. Sau khi đã thí nghiệm nhiều lần các tử thi, ông đã lập được những số trung bình sau đây:

Người lớn, một lá gan bình thường nặng 1.500 gr. và người già 800 gr. Lá lách (người lớn) 200 gr. chỉ còn 100 gr. (khi về già); óc 1.165 gr. hạ xuống 900 gr., còn như thận chỉ mất đi 70 gr. (670 đối với 600 gr.), vãn vãn.

Duy có một bộ phận cứ đều đều mỗi tuổi lớn và nặng thêm lên: ấy là tim. Tim một người già nặng hơn tim một người trẻ tầm vóc trung bình hẳn một cân.

Những nhà hải hước hẳn sẽ cợt rằng nếu tim lớn lên... thì đó là vì buồn rầu trông thấy tuổi cứ mỗi ngày một nhiều.

(Miroir du Monde)
 M. dịch

SÁCH MỚI

— Được tính thuốc Nam (của Tỉnh Huế và Lâm Ông) do hội « Việt Nam Y Dược » xuất bản và giữ bản quyền, giá 0p.60.

— Khi chiếc yếm rơi xuống của Trương Tửu, giá 0đ20

— Images d'Angkor của Hoàng Cư, giá 0đ25.

CẦU Ô

— Trẻ tuổi, có học, đã làm qua nhiều nhà buôn. Muốn tìm một việc bán hàng và trông nom, hoặc thu ngân ở Hà-nội hay đi xa cũng được, lương cần đủ sống.

Hỏi M. Nguyễn mạnh Đông, 47 Neyret (cửa Nam) Hà-nội.

Muốn ăn các món cơm tây cho đúng vị, phải đến

Café Restaurant

JOSEPH

PHỐ BICHOT, HANOI

MỘT HÀNG CƠM ĐÀ NỔI TIẾNG

Đèn tròn mới nháy

mắt họ, tai lưng bưng, lưng đau thất, nhất là độ, người thấy xanh xao vàng vọt, mắt sâu, mạnh, là thần không có, đi đứng không vững.

đúng

THÀNH TÍNH hiệu « MẸ CON »

C-HÀ, 130, Rue de Paris — Cholon

ng tới m bảo đảm sự công hiệu là sẽ giúp cho quý ngài được toại ý.

Phục-Đáng Dược - Hàng 130, Rue de Paris — Cholon

Blouson ARISTO!!

MUA
PULL'OVER, BLOUSON..

marque
ARISTO
của hãng NAM HAI chế tạo
thì chắc chắn là được của tốt.

Nhiều kiểu rất mới.
Không nên ngần ngại.

NAM - HAI
BONNETERIE
45, Rue du Lac - Hanoi
Trước đền Ngọc-Son

Quần áo trẻ em
kiểu mới
MÙA RÉT
1940

VINH-LONG
53 Rue de la Citadelle - HANOI
BÁN
SỈ VÀ
BÁN LẺ
khắp các nơi

OUVERTURE
LESAMEDI 14 OCTOBRE 1939

**CABINE
PROPHYLACTIQUE
du Docteur HÏ**

Ancien Interne de l'Hôpital
St Lazare de Paris

Spécialiste des
maladies vénériennes

Ouverture en permanen-
ce la nuit de 22 heures
à 6 heures du matin

Pour tous soins préventifs con-
tre les maladies vénériennes
(Đề phòng bệnh hoa-liễn)

N. 2, RUE LLE HỘI-VŨ

GIỮA NHỮNG GÁI LÀM TIỀN

Một ông Hàn.

AM KIA, tôi về tận làng
Ch. để ăn cỗ cưới con
gái một ông Lý Cựu.
Thật ra là cỗ cưới,
song ông Cựu giấu tôi
mà nhất định nói tránh ra là bữa cơm
xoàng. Chủ tâm ông không muốn cho
tôi biết là cô con gái một của ông đi
lấy chồng, nhưng ông không muốn bỏ
dịp mời mấy người Hanoi về ăn cơm ở
nhà ông. Nhân thế để khêu với người
cùng làng nữa. Cỗ bàn, thực ra không
xoàng: cũng vậy, bóng, cũng gà vịt.
Coi khác Hanoi ở chỗ nó mặn đắng,
rai rai mà còn dính vò số lòng không
nhặt kỹ.

Chỉ có những người dự tiệc là xoàng
lắm, tuy họ đã hết sức điều trang. Cũ
rất những vải là vải, có thứ mới tinh
sột soạt, có thứ sắc mùi băng phiến.
Giữa đống que-mùa luộm-thuộm, nhưng
sạch sẽ ấy, nổi bật lên vài đôi mắt
kèm chêm, những cái gót chân phè
nút ra ngoài gót giày, cả một cái bụi
toe nữa.

Tôi không thể nào ăn uống được, và
tôi có thể tưởng tượng nó như cỗ đám
mang, nếu trên bàn thờ ông và bằng gỗ
mộc, ông cụ đã không cao một
mégá » vải đỏ, đôi hương và tháp
đea. Họ ăn uống lãng lè quá, nhưng
mà ăn uống thật nhiều. Có lúc tôi nghe
cả thấy tiếng răng nhai xương rau rau
tự chiều ngoài, tiếng môi hút rượu
suyt-soa.

Họ ghép tôi vào ngồi cùng với ông
cụ Phó, một ông lão hom hem ăn tham
ra mặt, và mõ: meo từ đầu cho đến
gót chân.

Mặt cụ đỏ ửng, cụ gãi vào bụng chầu
làm cho những mảng ghét trắng đống
vây bị vỡ ra, bay lèa nưai hui lèa.

Rồi cụ gọi ông Cựu lại, để cụ cùng
« hàn huyền » bằng một giọng « nhè ra
đấy »:

— Chứ ông Cựu! Ông còn lạ gì cái
liền tôi nữa. Rượu vào thì lời phải ra,
nghe chưa? Nay thì tôi xin nói thật:
cũng chớ bạn lão với nhau, ông quả
sướng hơn tôi nhiều.

« Sướng là sướng thế nào?
Cụ hỏi, cụ lại trả lời ngay, sau khi
đã cười thật to:

— Sướng là sướng thế này: ông
Cựu có mỗi một mớ con gái, trời
lại xe cho vào cửa một ông Hàn. Rê
hèn là trai. Thế là đủ... « thế lực »
để uống rượu cho đến lúc quy tên
rồi! Bất kể, ông Hàn già, hay là ông

LÀM TIỀN

PHÓNG SỰ của TRỌNG-LANG

(Tiếp theo)

Hàn trẻ, nó cứ là rề là được rồi...
Giọng cụ bỗng thân-mậ', rẻo như
miếng sườn rang mặt mà cụ vừa nhai
và nuốt cả xương xong:

— Đều rỗng: nếu như vậy, thì cái
« anh Hàn đó giàu kia đấy! Giàu lắm!
« Cái Mẹo nó mà khôn ngoan như
cái Phượng xóm trên, thì ai chào! Chả
« bà » ra phết đó à? Nào là tận nhà
tậu ruộng cho bố, để con trai như
mình ngày xưa, mà đã theo bên gót
nó?»

Chỗ này, cụ làm cho tôi kinh hãi
quá:

— Lão nói thật, ông Phó đừng giận:
anh Hàn già rồi. Rồi nữa đời, con gái
mình góa bụa, con cái nheo nhóc, ai
nuôi? Thì tôi con chó gì! Cái Mẹo hơ
hớ ra thế, làm gì mà chẳng được
chồng yêu. Bao nó khéo chiều một tí
thì rồi nó còn hơn cái Phượng nhiều.
Ông Cựu vẫn gãi gù, cầm cái chân gà
lên gặm khe khẽ, rồi lại nhẹ nhàng
đặt cái chân gà xuống góc mâm. Cốc
rượu của ông đầy, vơi đã hai lần.

Cho đến lúc cái chân gà chỉ còn là
một miếng xương trơ trụi, cắt hai đầu,
thùng xuốt, thì hai người đã bàn đến
việc tậu đất của ông « bà » nào đó, cầm
ruộng của bà nhiều ở bên sông..

Họ đã quên cả tôi.

Ông Phó bỗng yêu cầu cho gọi cô
dâu lên, bắt ra chào khách. Cái người
con gái mà họ định đem ra « làm tiền »,
để tạo cho họ một đời sống « trọc
phú » giữa dân làng, người đó đã « lù
lù » trước mặt tôi, thẹn thò đến sắp
sờ khóc được.

Tôi nói « lù lù ». Vì cô Mẹo to lớn
đầy đã một cách ghê gớm. Cô cũng
không xấu quá, tuy mặt cô tựa như
một cục toại liè, màu nghệ thổi. Tôi
đã không « xô loét », vì đã trót nhìn
thấy đôi mắt nhỏ, lau lỉnh, sáng ngời,
làm sống bản cả cái đống những thịt,
những vôi và những thất liug.

Cô Mẹo gọi tôi là... « quan », khi cô
gật đầu chào. Mọi người, lúc đó, chợt
nhớ đến tôi.

Và câu chuyện lại nhạt nhèo, không
còn gì đáng kể nữa.

Một người trai làng liền tôi ra ga,
đã cho tôi biết rõ về đám cưới cô
Mẹo, cả về chủ rề nữa.

Anh ta ăn nói rất có duyên:

— Cái lão mà gọi là lão Phó ấy, là
một ẻo chỉ chuyên nhìn ăn thôi. Đều
có tiếng đũa bát, là có tiếng nó trong
nhà rồi. Ăn rồi hớt, rồi vói bầy, vó số.
Rồi làm quần áo quạt mo cho người
ta nữa.

« Ông Cựu nhà cháu thì được cái của
lành, nhưng mà kiết quá lắm. Bữa
chẳng có mà ăn, chỉ kiếm trái quạch
quạch đó thôi. Chẳng biết làm sao, mà
đưa đường hay quỹ dẫn lối, mà lại gặp
ngay được một ông cụ Hàn.

« Đồi con gái cho lão, lão cho ông Cựu
cháu ba trăm đồng. Hai trăm để sắm
sữa vào người cho con Mẹo, còn một
trăm cho ông Cựu. Ông Cựu ăn tiêu
bớt xén, mời làng mời nước làng
nhàng dăm mười người, kể cũng còn
được đến ba bốn chục hồ túi..

Tôi hỏi đến ông Hàn, anh ta cười
rúc lên:

— Ở giới đi! Nếu ông được thấy
ông Hàn, thì ông cười đến chết mất.
Lão chẳng có tí râu ria nào cả, chặc
là để giả vợ là ta còn trai trẻ làm
đấy! Mặt lão thì cũng vậy. Lông mi đi
đâu mất ráo, chặc là cụ ấy có lông
quặm nên nhò hết rồi. Rõ ràng là mặt
mở trùng trùng, mà quái làm sao, cái
rãnh to là thế, mà lão không trông
thấy. Bướ: phăng ngay xuống thoi,
lầm gàu hết! Lão lại có vợ rồi, vợ trẻ
lắm, nhưng không có con. Vào làng
tôi để tìm gống. Cái giống gì chứ cái
giống con Mẹo ấy, nó to như cái vựa
thế, mà lão lại gầy như cái que thì thế
nào còn Mẹo nó cũng lẩn cho chết
mất.

Anh ta nghiêm nghị:
— Tôi còn lạ gì con Mẹo. Cả ngày cô
làm cái gì đâu. Đều đi cắt cỏ mà cũng
ngủ gật được ka mà. Ra Hanoi ăn
sung mặc sướng, ngủ cho đầy vò, gọi
là rồi không to béo bằng cái đống rơm
ấy à? Thế tại sao Hàn lại càng chóng
chết nữa.

Anh ta mỉm cười, về mặt tự đắc:
— Đến như tôi mà cũng xin « hàng »
không giám với đến nữa là!

Blouson - Pull'over - Chandail...

Hãng dệt Phúc-Lai đã có catalogue 1939-1940 các hàng mùa
lạnh. Áo len, áo sợi, đủ các kiểu, các lối, các màu.
Các nhà buôn nên viết thư ngay về lấy mẫu.

PHUC - LAI

87-89, ROUTE DE HUẾ

HANOI

N

Ông bà gọi ông Cả :
 - Thì nghe nói là cho cô à tiền
 ông Cả nói lên cười :
 - Thì nói đến cái đó àn đi, chứ
 ông cả nói vậy ! Ông cả đi từng
 bước từng bước vì thế. Cứ sáng sáng,
 ông cả đi ra cho cô à tiền ăn :
 và ông cả đi ông cả trong ba bốn hôm,
 và ông cả đi vài xu mấy mấy, cuối
 cùng một ngày. Ông cả đi, thì
 ông cả đi ra chợ. Thêm áo quần.

Họ không thể có con được.
 Cô vẫn đi cắt cỏ, trong khi họ vẫn
 gọi cô là cô Hân, bởi vì là cô Hân, và
 chồng cô là ông Hân như thường.
 Cô đi hỏi thăm đến con đường đi
 làm cỏ đầu.
 Và ông Hân, vẫn từ khứ, đi các nơi,
 để tìm những cô Mẹo khác nữa.

Lại một ông Hân
 Ông cả một đêm chẵn, người ta giới
 thiệu tôi hai người đàn bà đi đường

Hiêng một lần khác, tôi được gặp
 mẹ Đốc, tại nhà một người bạn. Mẹ
 đến trước của vợ bạn tôi, để trao
 sức cho con gái. Mẹ sắp đi lấy chồng,
 lấy một ông Hân.

Mẹ độ năm mươi tuổi, lông mày kẻ
 nhỏ, phấn sáp như một người trẻ. Cái
 thời làm « giàng hồ » theo lối cổ đã
 qua của mẹ, còn để vết tích lại trên
 đôi cái đuôi gà phất phơ, trên hai làn
 tóc tết những sợi, đen bóng hai bên
 đường ngôi, trên cái dáng đi uốn eo.
 Cặp mắt còn đen, đôi môi đã răn
 reo, vẫn liếc, vẫn cười như thường.
 Nhưng tôi nghiệm thấy nó gượng gạo,
 và « lao lực » quá rồi !
 Đợi khi mẹ đã về bạn tôi lúc đầu
 bảo tôi :

- Thế mà còn có anh dám bao cho
 mẹ một tháng tới bốn chục đồng. Cái
 anh bảo mẹ lại là một vền chức nhỏ
 nhỏ, tháng kiếm độ sáu chục.

Bạn tôi nói về con gái với ông cả
 của mẹ :

- Con bé trông cũng khá. Độ hai
 mươi tuổi. Mẹ nói từ số nhà quê lời
 ra, cho ăn vận tân thời, dạy đánh
 phấn, kẻ lông mày. Ngồi ngửa những
 lụa, nhưng vẫn không giấu được cái
 vẻ cứng như que củi, và hai bàn chân
 to như cái trich. Con bé bán hàng xén
 mà lại ! Rồi mẹ lão la làm mối cho
 một lão gọi là ông Hân, giàu một cách
 ghê gớm. Tiền mặt dẫn cưới hiệu là
 năm trăm, mẹ bỏ túi rồi. Còn về sau,
 chưa biết bao nhiêu đây !
 Anh ta làm nhảm :

- G à chết người đi, con cái lớn
 bằng chúng ta cả, rần thì cụp xuống
 như râu một anh Tàu vẽ trong tự vị
 tây. Mà đa tình quá lắm. Năm trăm
 chứ một ngàn lão cũng chấp hết !
 Và anh ta hẹn sẽ cho tôi biết cái
 kết quả của cuộc nhân duyên này.

Y hợ, một ngày kia, anh đến tìm
 tôi. Anh reo lên :

- Đám ấy tan rồi anh ạ. Hoàn toàn
 tan vỡ. Không phải vì con cái lão Hân
 đã phá đám, vì lão vẫn giấu cả mọi
 người, giấu rất kỹ. Đoàn duyên ấy
 về vì họ làm tiền dữ quá.

Nhân dịp ấy, mẹ Đốc đánh cho con
 gái một trận và đuổi về quê, trước mặt
 ông cả. Về và không cho ra nữa.
 Bạn tôi cười :

- Nay nó lại ra, và bây trăm chắc nó
 tiêu tan hết rồi chứ còn gì nữa. Lại
 phấn sáp, lại tân thời như cũ. Anh
 nào muốn chết thì cứ trèo vào...
 (Còn nữa)

Trọng Lang

thì chỉ có cách : ăn nhiều cơm là hết
 thêm áo quần. Thế n đi xem hát, lão
 khuyên đi ngủ cho béo mắt, và lão ra
 về ngay lấy có là cho cô à được đi
 năm sớm... Một con sen cũng còn
 sống hơn.

Ông Cả thì cười đã lâu. Giọng cười
 khinh bỉ :

- Lão của họ sẽ nghĩ họ về tương
 lai của cô à. Khi nào có con cái, lão
 sẽ sắm cho một cái nôi, và vài bộ quần
 áo lót... Ông cả biết bao giờ cho có
 con? Và có con thế nào được ?
 Tôi hỏi :

- Thế vốn liếng mà lão đã cho cô
 à đâu ?

Ông Cả thông thả trả lời :

- Vợ cả nó lột nhẵn cả rồi...

Hiện nay cô Mẹo đã trốn về quê rồi
 không ra nữa, sau khi lừa mãi mới
 « vay » chồng được ngót đồng bạc lẻ
 đóng gạo trừ.
 Có người đã mách có một mẹo « khô
 tâm » này để « làm tiền » của lão :
 độ bụng giả làm chửa. Nhưng lão
 nhìn cái bụng của cô, mà chỉ cười gằn.
 Có không biết rằng : thầy thuốc đã bảo

tuổi bằng một câu : « Già thế mà vẫn
 đi làm tiền như thường ».

Cả hai đều có rề, có cháu cả rồi.
 Một mẹ hàng đêm, tha đứa con nhỏ,
 qua các đám chẵn.

Một mẹ, sang trọng hơn, thì làm
 việc... « tại gia ». Mẹ này, họ gọi là bà
 Đốc. Mẹ có con nhỏ, tôi không để ý
 đến. Nhưng tôi vẫn còn nhớ đôi
 mắt sắc đã liếc nhìn trộm tôi. Cái già
 không trót đời ấy, có rả quá.

Các bạn học sinh ! Ai cũng nên có cuốn :

NỮ HỌC SINH

của NGUYỄN - VĂN - PHÚC

(tác giả : Con Đường Mới) Sắp có bán, giá 0\$28.

(Cước phí thêm 0p.21, có thể gửi trả bằng tem)

Một cuốn truyện viết trong rạo - rực của tuổi học sinh !

Editions Librairie Centrale

TỔ - VĂN - ĐỨC Directeur, 110 Rue du Pont en Bois - Hanoi

Tổng phát hành tại Trung-Kỳ : M. LÊ-THÀNH-TUẤN, 119 Bd Gia-long - Huế

Nam-Kỳ : MINH - PHƯƠNG, 15A Cité Văn - Tân - Hanoi

Hãy trị bệnh bằng thuốc chuyên môn

Phụ nữ bạch huyết

Trị các bệnh hệ mới phát, hệ kinh
 có đau, tức ngực. Ho gà, có thai
 dễ rơi hệ sản hân. Ho lâu năm, đốm
 lên cựa xanh, đen, có huyết. Ho lao,
 Hai chỗ vai đau, đầu xây xẩm, mắt
 ngứa, óm lạnh, rét xa trong phổi. Hiệu
 nghiệm trong 24 giờ. Giá mỗi hộp 1p.00

Bác phê linh dược

Trị kinh nguyệt không đều, hay
 trời sụt. Huyết kinh bầm dợt, huyết
 kinh khi nhiều khi ít. Tử cung sưng,
 có mủ, đau trắng da dưới, huyết trắng
 ra nhiều. Người mất máu, mất xanh,
 đau thắt lưng. Uống trong 1 hộp Bạch
 gĩnh-hoàn thì kinh sẽ có lại đúng
 ngày, hết Bạch-đái. Máu có thai.
 Giá mỗi hộp 1p.00.

Gửi Contre Remb. do :
VĂN-HÓA 3, Cantonais, Hanoi
VÔ-ĐÌNH-DÂN
 323, Rue des Marins - Cholet
 ĐÀI-LÝ : Mai-Linh 60-62 Cầu Đất Huế
 Nguyễn-văn-Đức, 11 Rue des Calmes - Hanoi

PHỤ CHUNG

Lâm Diệt-tuyệt là cái đặc điểm của thuốc

Nhiều bạn phản nản thuốc Di-
 tinh chỉ trị tạm thời. Còn sống
 thì hồi bệnh, mà nghĩ thuốc, bệnh
 trở lại như xưa.

CỔ TINH ÍCH THỌ hoàn của **PHỤC HUNG Y QUẢN** bảo chế không có như vậy. Sẽ đi được tin dụng nh ã, là nhờ ở chỗ : **BINH KHÔNG BAO GIỜ TRỞ LẠI.**

Bệnh mộng-tĩnh, di-tĩnh, nhẹ trong 1, 2 năm dùng 2 hộp là thật mạnh. Bệnh hoạt-tĩnh, nặng 5, 7 năm dùng nhiều lắm 5 hộp, là không còn, bao giờ tái trở lại nữa.

Cái đặc điểm của **CỔ TINH, ÍCH THỌ** là ở chỗ ấy.
 Giá mỗi hộp 1p.00.

CỔ TINH ÍCH THỌ

Trị Mộng-tĩnh Hoạt-tĩnh
 Di-tĩnh Hồi-tĩnh

(Gửi Contre Remboursement)
 Tổng phát hành phía Bắc :
VĂN-HÓA 3 Cantonais, Hanoi
 Tổng phát hành phía Nam :
VÔ-ĐÌNH-DÂN 323 Marins - Cholet
 ĐÀI-LÝ : Mai-Linh 60-62 Cầu Đất Huế
 Nguyễn-văn-Đức, 11, Rue des Calmes - Hanoi

— Bác Lý đi đâu mà vội vàng thế?
— Tôi đi chơi mát bác ạ.

« Ngày Nay » nói chuyện

(Tiếp theo trang 11)

— Đi xe đạp không có hại bao giờ, và rất tiện cho công việc của phụ nữ, như đi làm, chợ búa, v. v. lên Hô-lan (Hollande) số đàn bà dùng xe đạp ngang với số đàn ông, nếu không nhiều hơn. Cả điều là chỉ dùng xe đạp để đi chơi bay công việc mà thôi, chứ có tập xe thì để thi cuộc đua quốc gia, những sự quá sức như thế bao giờ cũng có hại. Thấy tiện lợi thì cứ việc dùng, chứ đừng đến những lời ta thán của mấy người buồn rầu.

V. Văn Thái, Sơn Nuyễn. — Những tranh ảnh như Lênin-Staline hay những cuộc biểu tình v. v. Chúng ta có thể treo trong nhà được không. Pháp luật đối với nó thế nào?

— Hiện giờ, bất cứ cái gì có dính dáng đến Đế-tam quốc tế hay Đế-tứ đều không được tích trữ hay lưu hành. Vì có nghị định cấm.

Trương Nghĩa, Bắc-ninh. — Tại sao sau cử đi ngày hội lấy thì người ta ban hai mươi một (21) phát súng, mà lại không bắn (20) phát cho chẵn?

— Đó có lẽ là theo một tục lệ riêng. Ngày trước, người ta bắn súng để báo tin mừng nhà vua sinh con: con trai thì 21 phát, hoặc 121, con gái thì 20 phát, số chẵn. Rồi nhân đây, những ngày hội hè vui mừng người ta bắn theo số lẻ, sự vui mừng đây đủ hơn. Nhưng nếu giờ đổi ra bắn 20 phát cũng chẳng sao.

Mme Nguyễn Thị U... 1) — Người đàn bà có thai được 6, 7 tháng thấp chân 10 dần lên là tại sao. Và cách chữa thế nào?

— Chân to là mắc bệnh phù. Người đàn bà có thai hay sau khi sinh nở thường hay mắc bệnh phù, hoặc bệnh tê. Muốn biết rõ phải đến hỏi thầy thuốc, và cách chữa, ở đây không thể nói hết được.

2) Đàn bà có thai được 6, 7 tháng có nên đi lại với chồng không. Hay những gì?

— Ngoài 4, 5 tháng, nên nghỉ sự đi lại. Có hại cho sức khỏe của người mẹ và của bào thai.

Bình-di-Chúc, Hanoi. — Người đàn bà góa chồng được một năm, đã 36 tuổi rồi, có một con gái và có nghề để sinh sống. Văn hay trong lúc còn lang, người ấy không nên nghĩ đến việc lấy chồng. Nhưng khi đoạn tang, người ấy có nên dấn thân cho chồng, nuôi con không, dù hũu còn đẹp. Và nếu lại đi lấy chồng, thì người ấy đáng kính hay đáng thương?

— Nên đi lấy chồng, nếu không muốn ở vậy. Sự đó là chính đáng, không ai có quyền khinh mình cả, mà cũng không có

gì đáng thương. Không nên chỉ vì lễ giáo hay muốn được lời khen tặng của các người không biết mà thủ lễ với người đã chết, nên ý mình không muốn.

Cô T, Nam-định. — Bị những bạn bè dọa dẫm nói xấu cốt ý để làm hại danh giá, mà những chuyện ấy đến tai mình. Đã nhiều lần lấy chứng cứ đem đòi họ, nhưng nói mãi cũng chán mà họ đi thì tức lắm. hết chuyện này đến chuyện khác, đáng giận nhất là họ nói phạm tới đời trình tể. Hàng bạn bè này thuộc về loại người rất xấu xa bởi ghen ghét sinh thù hận. Vì sự sống hằng ngày phải chung đụng với họ không thì lánh xa được. Trong trường hợp này nên xử ra sao?

— Đã biết là những người xấu xa thì tìm cách lánh tránh họ. Nếu bắt buộc phải cùng họ chung đụng, thì đối với họ nên giữ một thái độ lãnh đạm để tỏ lòng khinh. Mình không làm điều xấu thì những lời vu cáo không bao giờ làm hỏng đến được. Biết mình trong sạch là một thứ khí giới che chở cho mình chắc chắn nhất.

Bạch Đăng, Hanoi. — 1) Tôi muốn yêu một người, mà người ấy lại là bạn tôi, như thế thì có nên không?

— Thế thì còn gì tiên hơn nữa mà chẳng nên. Hay ông sợ được một người yêu thì mất một người bạn? Cái đó còn lợi, và có khi người yêu vẫn có thể là người bạn được cơ mà.

2) Khi mình bị tuyệt vọng về ái tình thì có nên buồn không?

— Không nên buồn một tý nào, nếu ông không thấy buồn. Chỉ buồn để tỏ ra mình tuyệt vọng thì chẳng làm.

ÔNG NGUYỄN - TIÊN - LĂNG

vừa được thưởng Médaille Hân-lâm-viên văn chương Pháp, mới soạn 2 cuốn sách:

1) DANS LES FORÊTS ET DANS LES RIZIÈRES, tiểu thuyết Pháp văn, lời văn Tuy thực chất chèo, gồm 311 bài thần phong tục nước Việt xưa. Giá 0,50, thêm 0,05 cước.

2) TIẾNG NGÀY LẠNH, tiểu thuyết Quốc-văn từ phong cảnh miền núi từ đi đó đến miền sơn cước. Giá 0,50, thêm 0,05 cước.

EDITIONS HUONG - SON
97, Rue du Coton — Hanoi
Ở xa trở nên bằng tem poste cũng được

đây thì thừa có, và người nào không có ở đây thì thừa không, hiểu chưa?

Của Lê Quân phu nhân.

Mượn sách

HINH. — Chị mượn quyển truyện của tôi sao giữ lâu thế?

HOAN. — Không, tôi có giữ đâu.

HINH. — ? ! ?

HOAN. — Tôi đánh mất rồi, đừng chú

Của C. Đàm

Bán dẫu

Trên xe lửa, Ba Liên bán dẫu Tam Thiên mời một ông khách tựa vào cửa đang trông ra đường, đáng một nhọc.

— Thưa ngài, ngài nên dùng dẫu Tam Thiên trừ bách bệnh: cảm sốt rức đầu, rức răng, rức tai, ngạt mũi, mệt nhọc...

« Ngài dùng thử một chút sẽ thấy công hiệu, không công hiệu chúng tôi không lấy tiền.

Ông khách quay lại:

— Thưa ngài... chính tôi là chủ hiệu Tam Thiên.

— Thế thì ngài càng biết công hiệu của dẫu Tam Thiên và càng nên mua một lọ.

Của Céc Cẩn (Haiphong)

Oan

ĐÀN. — (khóc) Ha... ha... ha...

CẬN. — Ai đánh mày mà mày khóc nức nở thế?

Đ. — Bỏ tao ha... ha... bảo tao sang bà lý Hải giật hai hào...

C. — Tại mày mà g chơi không sang nên phải dòn chứ gì?

Đ. — Có! Tao có sang... thấy bà ấy đang cầm sẵn hai hào, tao giật lấy chạy về đưa cho bố tao rồi... lao đi chơi. Thế mà bố tao lại gọi tao về đánh tao, bảo sao dám hèn, giật tiền như thế... ha... ha...

Đất đèn

LÝ TOÉT. — Ngày bác Xơ, bác có ra ngoài mở bảo hộ thẳng cháu nhà tôi thếp đèn đất thế nào mà ở nhà tôi thếp không thấy cháy...

XƠ XƠ. — Bác mua đất ở đâu thế?

L. T. — Tôi lấy đất ở vườn!

Hành khách

THẦY GIÁO. — (giăng bà) Voyageur là hành khách.

TRÒ BA. — (lò mò) Thưa thầy thế gì là « hành táy » và « hành ta »?

Của Tam Tam

Lo xa

— Bé ơi, cái đồng hồ của anh để đây dần rồi, em?

— Thưa anh, em quên vào xe rác rồi ạ.

— Sao thế?
— Em sợ để lâu thôi bán ra.
— ? !
— Vì nó vụn vỡ rồi.

Của N. X. Nguyễn, Vinh

« Các » hai xu

THẦY. — Sớm, trong một hào có mấy xu?

SUU. — Trong một hào có mười xu ạ.

T. — Giỏi (và hỏi trò Ấ) Trong một đồng bạc có mấy hào?

ẤT. — Thưa, có mười hào.

T. — Giờ (vàng ánh lại trò Mùi) Nếu bây giờ anh đem một đồng bạc ra đổi lấy xu thì được bao nhiêu?

MUÌ. — Thưa, được chín mươi tám xu ạ.

THẦY. — ? ? ?

MUÌ. — Vì người ta bắt « các » mất hai xu ạ.

Của N. Giác

Không nói chuyện

Mẹ Tèo đang bán bánh ngọt ở nhà bếp.

TÈO. — Buồn quá mẹ ơi! sao mẹ không nói chuyện với con đi, mẹ!

MÈ TÈO. — Mẹ đang bận lắm, không thể nói chuyện, mà nói chuyện gì mới được chứ?

TÈO. — Mẹ hãy nói thế này: Tèo sao con buồn thế, con có muốn ăn bánh ngọt không?

Của N. H. Nghi, Haiphong.

Vì bạn.

QUAN TÒA. — Sao bạn anh đi vắng, ở nhà anh lại quên rửa vợ bạn?

TỘI NHÂN. — Bẩm, vì khi bạn tôi đi vắng, có dặn tôi rằng: « Những lúc tối lửa tắt đèn, nhà tôi ở nhà có một mình, trăm sự nhờ bác! »

Một việc hời

— Cụ giúp cho con việc này, con xin biếu cụ ba vạn bạc.

— Việc gì?

— Con gái cụ vừa trảng số sáu vạn. Cụ làm mối cho con, con chỉ lấy cô ấy với ba vạn bạc hồi môn thôi.

Trong tòa án

ÔNG CHÁNH ÁN (giọng đặc). — Tôi muốn biết những người làm chứng đều có ở đây không. Vọng tôi đọc danh sách: người nào có ở

CHỈ GIÙM

Ai mắc bệnh lao

Bệnh ho lao, ho ra máu, ho khạc khặc, ho có đờm trắng, xanh vàng, lời thối, bệnh nhọt có khi bị hành nóng lạnh, mà đã điều trị thuốc Tây, Nam không dứt, nên uống thuốc gia truyền của cụ Trịnh Hải Long (nội tử ông đốc tộc háo). Thuốc đã cứu sống nhiều ngàn người. Có 2 thẻ (thứ 5p. và thứ 3p.50. Ở xa mua thuốc gửi mandat cho ông:

TRINH HẢI LONG, Directeur Ecole
Villa n. 110 rue Vassolgne
Tânninh, Saigon

Lò
(T)
— Có
không?)
Cần hỏi
rồi, như
Tàn vỡ
người ch
Tìm t
tôi như
trần lên
Tôi ng
— Cả
đồng. X
Tàn
bản b
Nhưng
rồi. Cá
cho h
giờ T
Tàn
rồi th
một c
Tru
« th
một
xác t
một
T
đ
T
lại.
nh
L
L
T
đ
tr
c
th
đ
c

Trung, Bắc kỳ

(Tiếp theo)

của HOÀNG-ĐẠO

Về nguyên tắc, ở Trung Kỳ và Bắc Kỳ, khác với Nam Kỳ, công việc cai trị là công việc của quan lại Annam. Ngày xưa, cả hai kỳ đều chia ra thành tỉnh, mỗi tỉnh có một viên tổng đốc hay một viên tuần phủ cầm đầu. Viên tổng đốc thay mặt vua trị dân; giúp việc viên ấy có ba vị đương quan: 1) viên Bố chính, là người coi về ty Phiên, nghĩa là về đủ các việc, trừ việc tư pháp. Những công việc của các bộ Lại, bộ Hộ, bộ Công, bộ Lễ hay bộ Binh ở trong tỉnh đều thuộc quyền viên Bố chính quyết định cả; 2) viên án sát, trông coi riêng về việc hình; 3) viên đốc học, cầm đầu việc học trong tỉnh. Viên tổng đốc là người có quyền hạn rất lớn, nhưng trách nhiệm cũng rất là nặng nề. Nhà vua giao phó cho viên ấy toàn quyền hành động để mưu việc trị an trong hạt mình, nhưng có việc gì xảy ra, viên ấy phải đảm nhận lấy trách nhiệm trước ai hết.

Bây giờ, lối tổ chức ấy vẫn giữ về đại cương, nhưng trong tiểu tiết có thay đổi đi nhiều. Ở Bắc Kỳ, lẽ tự nhiên là thay đổi nhiều hơn. Một điều đáng chú ý, là ở bên cạnh, hay là ở trên viên tổng đốc, chính phủ báo bộ đặt ra một viên công sứ.

Kiểm duyệt bỏ

Trung kỳ chia ra thành tỉnh, đạo và phủ. Cũng như ngày xưa, ở tỉnh lớn, có ông tổng đốc, ông bố chánh, ông án sát và ông đốc học. Ở tỉnh nhỏ, có vị tuần vũ kiêm bố chánh, rồi đến viên án sát và viên kiểm học. Riêng ở Thừa thiên, mà người ta gọi là phủ, có viên phủ doãn đứng đầu, viên phủ thừa coi việc hình án và viên đốc học coi về việc học. Ở những tỉnh thuộc về mạn rừng núi như Phan rang, Kontoum, có các vị quản đạo và kiểm học trông coi.

Bên cạnh những vị quan lại An-nam đó, cũng có như ngoài Bắc những viên công sứ. Nhưng viên công sứ trong Trung chỉ là người đại diện cho vị khâm sứ, nghĩa là cho chính phủ Pháp. Những quan lại Annam không phải là thuộc viên của viên ấy, chỉ ở dưới quyền kiểm sát hơi xa xôi của viên ấy mà thôi. Tuy vậy, không phải là viên công sứ không có việc

gì. Trái lại nữa. Bất cứ công việc gì có quan thuộc đến người Pháp hay người ngoại quốc là viên công sứ có quyền xét đoán. Và vì thế, những việc chuyên môn, như việc ngân khố công chánh, các đồn binh, việc thương chánh, việc y tế đều thuộc quyền viên công sứ cả.

Nói tóm lại, riêng về việc cai trị chỉ quan thuộc đến người Nam, các vị quan Annam ở trong Trung vẫn có quyền hành như xưa.

Về mặt tư pháp, Trung, Bắc kỳ khác nhau cùng vì một nguyên nhân ấy cả.

Ngày xưa, việc tư pháp chỉ là việc hình. Những việc nhỏ, như việc vi cảnh, thì đem ra trước bọn tổng lý dân xếp... Dân xếp không xong, việc mới đến quan: bắt đầu là các viên tri huyện, tri phủ xét xử, rồi việc giao lên viên án sát thăm lại; doạn, nếu nề u là tội đồ hay tội lưu, thì việc đưa về bộ hình thăm lại một lần nữa; sau nữa, nếu là tội tử, thì việc giao cho Tam Pháp ty thay mặt vua xét lại một lần cuối.

Lối tổ chức ấy ở trong Trung vẫn giữ nguyên vẹn. Vẫn là ông huyện hay ông phủ xét xử đầu tiên về tất cả mọi việc: từ việc vi cảnh cho đến việc đại hình, đó là tòa án sơ cấp. Rồi việc trao lên ty Việt của viên Án sát thăm lại rồi lại đưa về bộ Hình. Chỉ khác một điều, là nếu trong một vụ án có quan thuộc đến người Pháp hay người ngoại quốc, hay thuộc dân Pháp, nói tóm lại quan thuộc đến một người không phải là dân Trung kỳ thì vụ án đó sẽ thuộc quyền xét xử của tòa án Pháp.

Ở ngoài Bắc, bắt đầu từ năm 1886, quyền của vị Kinh lược chuyển giao sang tay vị Thống sứ. Vị này vì thế đã trở nên người cầm đầu quyền tư pháp trong xứ. Và cũng vì thế, các viên chức người Pháp có quyền thăm lại những án từ của quan lại người Nam. Năm 1901, quyền thăm phán tối cao của vị Thống sứ, một đạo chỉ dụ chuyển sang một hội đồng riêng, và từ năm 1905, hội đồng ấy là một phòng của tòa Thượng thẩm Hanoi có ba vị quan tòa người Pháp ngồi xử, và có hai viên quan Annam làm bồi thẩm. Năm 1917, một đạo dụ của nhà vua tổ chức lại chế độ tư pháp: tòa án sơ cấp, là tòa án ở huyện, phủ có quyền xét xử

— Tiếng tây, gì là quả trứng.
— zéro a.

về việc vi cảnh và việc hộ dưới ba chục bậc, trên là tòa án đệ nhị cấp ở các tỉnh, xử về việc hộ và việc tiền và đại hình; tòa án ấy do viên công sứ làm chánh án, và viên quan tỉnh An-nam làm bồi thẩm; trên nữa là tòa thượng thẩm, nghĩa là phòng thứ hai tòa thượng thẩm Hanoi, có hai vị quan tòa người Pháp xét xử, và một viên tổng đốc người Nam ngồi bồi thẩm.

Kiểm duyệt bỏ

Hoàng-Đạo

Việc tuần lễ

(Tiếp theo trang 5)

An xá chính trị phạm. — Có chừng vài chục tù chính trị phạm hiện đang bị giam ở Côn đảo sẽ được ân giảm từ một đến năm năm; trong số ấy, có 11 người bị khổ sai chung thân được giảm xuống 20 khổ sai. Những tù chính trị này phần nhiều xử tại hội đồng đề hình họp ở Kiến-an và Hải-dương hồi mấy năm về trước.

Việc hạn chế bán thuốc bắc. — Từ nay các nhà buôn bán thuốc bắc và thuốc Nam chỉ được bán các thứ thuốc sống và thuốc bào chế gia truyền của hiệu mình, chỉ được dùng tên thuốc thường gọi ở trong xứ và không được dùng chữ Pháp để lên biển hay các giấy cáo bạch.

Cấm tư gia lập mộ riêng. — Vì sợ phí nhiều đất để cất cây nên ở trong Trung, bộ Hộ không cho tư gia lập mộ riêng, khuyến khích dân lập nghĩa địa công cộng và miễn thuế cho những đất làm nghĩa địa.

GRANDE EXPOSITION

de tissus Anglais dernier cri pour

HIVER 1939

chez LEMUR

14, RUE DES CUIRS - HANOI

L'homme difficile y trouvera

==== sûrement son choix ====

TIN VĂN... VĂN của LÊTA

TỘI NGHIỆP cho ông Thái Phi Ông là một nhà báo đạo đức có tinh cả thận, mà lại sinh làm vào thời đại vật chất này. Cho nên ông có dịp đau lòng luôn.

Cái câu : « Thau ôi phong hóa suy đời ! » bình như có ở trong văn chương ta chỉ cốt đợi cho ông dùng đến.

Nhiều lần ông lấy làm ăn hận một cách cay đắng. Ông tự hỏi : Tại sao mình lại không đi tu quách ngay từ xưa ? ...

Hồi nào, thấy bọn phụ nữ mới ăn mặc theo kiểu mới, ông không nhận được.

Ông đã quát sự bất bình của ông trên hai ba cột báo đơng đặc và rất thiết tha.

Ông kêu : phụ nữ ăn mặc lố lố quá.

Đàn bà sí, mà có bao nhiêu vẻ đẹp của thêu thùa lại phờ ra hết dưới làn áo chật khít, và mỏng mảnh một cách... dâm bôn ?

Ông thường đỏ mặt lên mỗi khi thấy một cô thiếu nữ bước qua với bộ ngực khiêu khích. Ông nhấm mắt lại để khỏi bị thương tổn đến hồn trong sạch của mình.

Và ông ngậm ngùi thương tiếc lối phục sức ngày xưa Cai vảy rộng, cái áo luống thùng, từng đồng thất trọng... Những thứ ấy che đậy trên thân thể đàn bà và đẹp đẽ hơn cho nên luân lý một cách rất công hiệu.

Nhưng ở đời không ai nghe những lời đạo đức ấy.

Người ta cứ ăn mặc theo mới. Những vẻ đẹp ngạo mạn mỗi ngày như một thêm chọc vào mắt ông.

Những áo xát người thềm xat người hơn lên. Người ta mặc áo hở cổ. Rồi đến mùa hè, người ta lại mặc đến cả may-ô...

Đến nước ấy thì sự trần trướng chỉ ăn sau có một lần vài hôm.

Ông Thái Phi, mang cái chết trong tâm hồn cay đắng, lúc đầu, chép m-ê-g, thờ dài thờ ngắn... Và sự tởn trớn lên rừng.

Nhưng nghĩ cào chín, ông không trốn lên rừng.

Ông phải ở lại chỗ văn minh trần

tục này để duy trì đạo đức.

Mặc tấm áo đen đạo mạo - ông ngồi kín một nơi để trông đời bằng con mắt nghiêm nghị.

Ông dùng báo chí làm chỗ phát biểu những ý kiến.

Bài của ông viết thường thường giữ cái đầu riêng không thể nào làm được : traog trọng, đạo mạo, thông thả, cần thận.

...Và nhậ nhẽo một cách phi thường.

Nhưng đó là những bài báo viết lấy lệ.

Cuối khi nào ông tóm được một việc trai mắt, ta mới thực được nghe tiếng nói của tâm hồn ông.

Vừa rồi, tiếng nói ấy nổi một trận lôi đình vì một bài thơ đại đột.

Bài thơ ấy do một cô nữ học sinh viết. Thơ xoàng lắm. Nhưng cái đó không sao.

Điều mà ông Thái Phi mạt sát trong bài thơ không thuộc về mặt văn chương : văn chương vút đi mà duy trì được nghĩa cả của đạo lý luân thường là được rồi. Đòi khi lại đơng khen nữa kia : thì dù tác phẩm của cụ Từ Long mà ông Thái Phi chê : phải kính phục.

Vậy văn chương bài thơ không xúc phạm đến ông Thái Phi.

Bài thơ đang ghét chỉ đáng, ghét vì phạm cái tội ghê rớm, ô uế để mặt, là đã nói đến tình yêu.

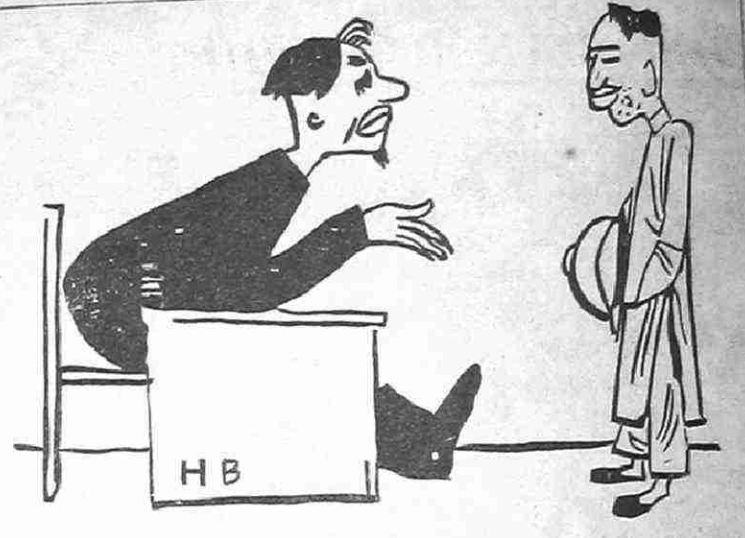
Cô thiếu nữ thủ thực, một cách vụng dại và ngây thơ với người cô yêu rằng tâm hồn cô, cũng như thân thể cô, đều rung động vì tình...

Có thể thôi.

Thế cũng quá đủ để ông Thái Phi lên đàn, và đổ mặt tía tại quất tháo.

Ông dùng đủ mọi lời tề hại để mắng người nữ học sinh tội nghiệp. Ông yêu cầu nhà trường của cô ta đuổi cô ra khỏi cửa. Ông gọi đồng gọi tây những người đồng cai để mạt sát con người mất nết. Và cơra giận chửi đũa cực độ, ông bảo cái nhà nữ sĩ non nớt kia là... là... (nhưng chẳng biết có nên nhắc lại tiếng ấy không ?)

Đọc ông, chúng ta cũng quên rằng đó là lời của một nhà văn. Ta tưởng nghe thấy một bà ác nghiệt và nó mồm.

- Anh có vợ chưa ?
 - Bẩm rồi ạ.
 - Ai ?
 - Một người đàn bà ạ.
 - Ngu lắm ! anh có thấy ai lấy một người đàn ông không ?
 - Bẩm có ạ, chị con ạ.

HẠT SẠN

Một tin lạ
 Đỉnh Pháp số 4.285 trong bài « Làng nào phải canh giữ giấy d-ê có lẽ sẽ được món tiền thưởng hoặc trợ cấp » :
 Nếu tin trên đây được quan trên chu-ừ y.
 Thế thì chắc không được rồi, vì quan trên chu-ừ y sao được một cái tin, dù tin ấy không phải là một tin « chó chết ».

Kề cũng tài
 T. B. T. V. số 6.759, trong bài « Những tai nạn tàu ngầm » :
 Hiện chiếc tàu ngầm (Thétis) nay đã dùng v-ừg được trên mặt nước.
 Đương hay năm ? Nếu nó đương v-ừg toi đương ra sao ?
 Đương bằng chân, chân vịt ? Hay đương bằng tay, tay lái ?

Không !
 T. T. T. B. số 281 trong truyện « Ly sầu hận » :
 Họ đi về bốn phương, sang bắc, sang đông, lẫn mạn như lũ chim trời, tìm đến xứ xa khi mùa rét tới.
 Trước hết « lũ chim trời », khi mùa rét tới, không bay đi bốn phương, mà nhất là không bay sang bắc. Cứng chỉ bay xuống nam là nơi ấm áp. Sau nữa những giống chim trời ấy không bay tản mạn, chúng bay có hàng, có đàn hẳn hoi.

Hồ lớn
 Cũng trong truyện ấy :
 ...Đành xếp lưng-lai xuống g-ô, gi-ừg r-ừm, đi vào bóng cây làm người đất sĩ Áo là những Tô-Công, những Yên-Đồ, những Bạch-cư-Dị, những Trần-kế-Xương, đi cùng trời đất, lấy những cảnh tiền mà rửa hận cho mình.

Xếp lớn nhào Tô-đông-Pha vào

với Yên-Đồ, Bạch-cư-Dị vào với Trần-kế-Xương để làm gì thế ? Bạch-cư-Dị có mấy khi là người ăn d-ật ? Tô-công-Pha thì tuy bị Vương-ao-Thạch d-ật ít lâu, nhưng rồi lại về làm quaa như thường. Còn bảo cụ Tô-Xương đi cùng trời đất thì cũng khi quá. Họo chẳng cụ đi cùng trời đất thành Nam !
 Nhưng được cái văn kêu khéo lại !

Thực à ?
 Cũng trong truyện ấy :
 Qua khung cửa trống, mưa hắt hiu bay, lá ướt run g-ừu ót như những linh hồn.
 Vậy linh hồn run ? Và nó run g-ừu ót như những lá ướt ?

Rùng rợn !
 Vẫn trong truyện ấy :
 Tự lòng tôi bỗng sâu xuống một cái vực không bờ bến, ở đây cũng mờ ra một cái quan khách mảnh mỏng, tối như đêm mà không có cả lương ngân.

Có nhien, một cái vực sâu không bao giờ có bến, nhưng nó hẳn phải có bờ. Còn như mờ một cái quán khách mảnh mỏng và tối như đêm ở cái vực sâu ấy, thì tác giả định để ai đến trợ ?

Văn « l'ch sử »
 Nước Nam số 4, trong trang lịch sử « Quang Trung » :
 Bầu trời s-ừn tối. Suốt đêm 17 dân thành Thăng long sống trong cảnh « tr-ừn l-ừn » : mưa như trát ? gió như cuốn hết cả cảnh vật vào cái hang r-ừng d-ừng r-ừn.
 Cảnh vật như thế là vì vua Lê Hiền Tôn sắp chết. Nhưng đi là hoang thì hẳn phải r-ừng ch-ừ, dù nó chứa đầy những r-ừng r-ừn hay không, chẳng lẽ lại có hang « d-ừc » ?

Mình !
 Cũng trong trang lịch sử ấy :
 Trước cái cử động ấy của Huế, Nhạc không thèm đến xa đến mình. Mình là ai thế ? Là Huế hay là Nhạc ? Có lẽ chỉ là tác giả.

HÀN ĐÁI SẠN

ĐÃ CÓ RẰN

Khi chiếc yếm rơi xuống

TIỂU THUYẾT của TRƯƠNG-TỬU

Sách đã được chính phủ duyệt y.

Sách in đẹp - Bìa có vẽ, in litho 7 màu - Giá 0p.20 một cuốn (có thể gửi trả bằng tem, cước phí thêm 0p.11 một cuốn)

MINH - PHƯƠNG xuất bản

Các nhà Tổng đại-lý phát hành :

Toán xứ Bắc-kỳ : **M. TÔ-VĂN-ĐỨC, LIBRAIRIE CENTRALE**
 110, Rue du Pont en Bois, Hanoi

Toán xứ Trung-kỳ : **M. LÊ-THÀNH-TUẤN, 119 Rue Gia-long, Huế**
 Nam-kỳ, Ai-lao, Cao-mèo :
 Xua giao thiệp thẳng với nhà

Xuất bản MINH PHƯƠNG, 15 A, Cité Văn Tân, Hanoi

Sách này không gửi bán ở các đại-lý chậm trễ tiền. Ở xa ai muốn mua xin gửi tiền 0p.11 cước bưu phẩm. Ai muốn biết thêm tin gì nữa gửi 0p.11 tem để trả lời

Sáng vắc ô đi...

Đời một công chức đúng kiểu

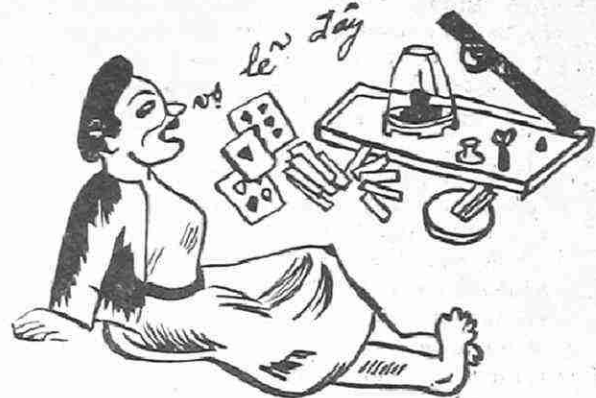
1. — Được cái nết tốt của công chức ngay từ lúc bé: nết đặt đũa ngồi đậy. Song phải cái tội lộn nhiều đũa quần.

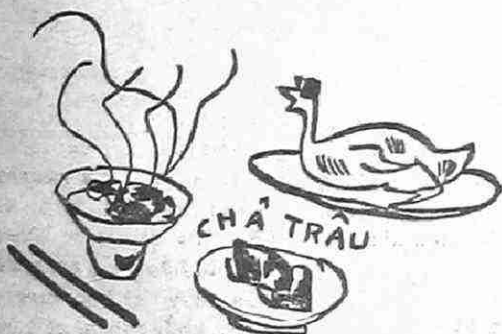
2. — Ở sở thì làm việc một cách nghỉ ngơi...

3. — Những lúc ấy, muốn đánh thức, sấm nổ bên tai không công hiệu bằng tiếng giầy của ông « sếp ».

4. — Khi về nhà thì nghỉ ngơi một cách hoạt động. Tuy vậy, ai cũng nhận những việc hoạt động ấy toàn là những việc nằm, ngồi...

5. — Có một đời chi thú. Ăn sáng: Phở. Ăn cơm: chả Trâu. Chỉ những tết long trọng giết một con gà.

6. — Nên về nhà được phong lụa và mừng đã sống một đời đầy đủ.

của TÔ TỬ

CÁI CHÍNH: số báo 185 (ký trước) trong trang này, có câu « Tôi có ngờ đâu cụ đeo cái đồng hồ... » xin đọc là: « Tôi có ngờ đâu «BN» (Elle) đeo cái đồng hồ... »

ĐẸP

(Tiếp theo trang 9)

phân biệt một kiểu nhà đẹp với một kiểu nhà xấu, Lộc loẹt, lũng cũng thường là những cái đẹp đối với các ông nhà giàu thừa tiền dựng hết nếp nhà này đến nếp nhà khác.

Lan cười âu yếm nhìn Nam :

— Được, đề rồi khi nào chúng ta làm nhà mới, chúng ta sẽ nhờ đến tài của anh Nhiên, thiết tưởng cũng không muộn.

— Có lẽ sẽ muộn lắm, em ạ. Đến cái nhà cũ chúng ta cũng chưa có, thì đã nói làm nhà mới sao được!

Thấy nét buồn thoáng hiện trên mặt Lan, Nam vội nói rằng :

— Ô! suýt nữa anh quên câu chuyện của anh.

Mặt Lan lại tươi lên :

— Em toàn nhắc anh.

— Chắc Lan không biết ông giáo Nguyễn Văn Hoat?

— Có, nhưng biết tiếng thôi. Bà ta thì em gặp luôn. Đẹp đấy chứ, anh nhỉ?

— Phải, đẹp và giàu và ghen. Chủ nhật trước Hoat mời Nhiên đến ăn cơm. Chả Nhiên vừa vẽ cho Hoat một kiểu nhà. Nhiên nói tức cười đến chết về cái tình ghen quá quắt của người đàn bà. Hoat dạy triết học và cổ nhiên hay lý luận. Mà khi đã vào một vấn đề gì thì đi sâu chẳng biết đến đâu là cùng. Trong bữa ăn hai người bàn về vấn đề phụ nữ. Mỗi khi Hoat nói xấu phái đẹp, tức thì con mắt sắc của bà vợ lại lạng lẽ và dữ tợn nhìn thẳng vào con mắt rụt rè của chồng

khiến anh chàng cuống quýt tìm cách đánh trống lảng. Biết thế, Nhiên càng gọi mãi chuyện ra. Khi thuật lại kỳ thi thành chung mới rồi, Hoat khoe rằng nhận được ngay bài của nam hay nữ thì sinh. Bà vợ gạt phắt cái bình hoa đặt giữa bàn ăn sang một bên, đề nhìn thẳng vào mặt chồng và sùng sộ hỏi : « Tại sao anh lại biết ngay? Biết đề làm gì? Đề cho nổi nhiều hơn phải không? Sao anh hay lưu ý đến con gái thế? Hử? » Nhiên cười thâm và càng tìm cách trên tức người đàn bà đẹp và hay ghen. Nhưng anh cảm động hết bao khi cùng chồng tiễn anh ra công, người ấy thì thắm thân mặt bảo anh : « Anh Nhiên ạ, nếu không kén được người vợ không biết ghen thì thà ở vậy còn hơn. Khổ lắm đấy! » Thì ra, Lan ạ, người đàn bà vẫn biết mình ghen là làm cho chồng và cả mình khổ sở mà vẫn cứ ghen như thường. Chẳng khác người nghiện thuốc phiện biết thuốc phiện có hại mà vẫn hút.

Lan cười buồn :

— Anh so sánh đến hay! Ai lại đi vì người ghen với người nghiện thuốc phiện bao giờ!

Rồi ngẫm ngấm các kiểu vẽ của Nam, nàng nói rằng : Đẹp lắm, đẹp lắm, nhưng sợ tốn.

— Cũng chả tốn mấy. Độ dăm sáu trăm thôi. Lần đầu tiên trong đời anh, anh biết nghĩ đến tương lai. Anh đã dành được một món tiền nghìn rưỡi để chi tiêu vào việc lập gia đình của chúng ta.

Lan sung sướng bên lên cúi xuống nhìn những kiểu ghế kiểu giường với những chiếc nệm êm ấm. Và cũng lần đầu tiên trong đời nàng, nàng nghĩ đến ý nghĩa vợ chồng.

— Thế nào, em có ưng những kiểu này không?

Lan nũng nịu ngược nhìn Nam, đáp :

— Nam đã chế ra thì cố nhiên Lan ưng, ưng lắm.

Nam chợt nhớ, bảo Lan :

— À! sáng hôm nay, Lan ở đây ăn cơm với anh nhé? Chả nói giấu gì Lan, hôm nay thẳng nhà của anh ốm, không có người làm cơm, anh toàn lên phố ăn cao lùn đây.

Lan vội gạt :

— Đừng đi cao lùn. Đề em làm cơm, cùng ăn ở nhà thú hơn.

Rồi nàng vui mừng nhanh nhẹn chạy xuống bếp. Một lát, nàng lên bảo Nam :

— Chẳng có một tí gì ráo. Đề em lên phố mua cái ăn nhé? Ăn muộn có được không, anh?

— Được chứ!

— Vậy chờ em nhé.

Và Lan đi.

(Còn nữa)

Khái Hưng

Muốn bán một cái xe ô-tô Delahaye 12 mã lực, 4 chỗ ngồi, còn tốt, giá 450p.

Hỏi tại nhà báo.

Docteur

Cao Xuân Cầm
de la Faculté de Paris

CHUYÊN TRỊ:
BỆNH HOA LIỆU và NỘI THƯƠNG

Khám bệnh tại:
153, Henri d'Orléans — Hanoi
(Phố cửa Đông, cạnh hội Hợp-Thiện)

Sách « Nói chuyện nuôi con » của bác sĩ làm có bán tại hiệu Nam-Kỳ phố Bờ-hồ, 17 Francis Garnier, Hanoi. Giá 0p.35 một quyển

Kết quả cuộc chiếu bóng giúp đoàn Ánh Sáng

Buổi chiếu bóng « Symphonie Inachevée » tại rạp Majestic ngày 15 Octobre 1939, giúp đoàn Ánh Sáng, đã có một kết quả mỹ mãn: 684 vé chính và 38 vé phụ đều bán hết, số tiền thu được là 576p.50

50 vé Tombola hiệu người mua vé hết 1049 cái. Các khoản chi tiêu như sau này :

Thuê rạp	150p.00
In vé và chương trình	6.00
Trả droits d'auteurs	17.34
Quảng cáo	2.25
Linh tinh	9.90
Tổng cộng :	185p.50

Vậy còn được lại là :
576p.50 - 185p.50 = 391p.00

trong ấy kể cả tiền 1049 vé Tombola biếu không.
Chúng tôi xin trân trọng cảm ơn ông chủ và nhân viên rạp Majestic đã giúp đỡ nhiều việc, các báo đã cổ động giúp và tất cả các ngài đã tận thành công cuộc nghĩa cử của Đoàn chúng tôi đến xem đồng như vậy - Ban Tổ chức Đoàn Ánh Sáng.

Vẽ mùa hè lại trong lúc vải đắt, công cao này

dùng **CHEMISSETTE**

tức là ta đã chọn thứ gì phục hợp thời nhất, lịch sự và tốn ít tiền.

Manufacture **CU GIOANH**
70 Rue des Eventails, Hanoi — Tél. 525

La plus importante fabrique de chemisettes au Tonkin

Crème Vénus

Chế bằng những chất mỡ làm cho da được mịn đẹp, khỏi ngứa. Dùng vẽ mùa hanh để lau phấn và bôi nẻ rất tốt, tránh được sự dùng xà phòng vì xà phòng dùng luôn làm cho rạn má, khô da

Công to : 1p.10

Công nhỏ 0p.35

Chế tại PHARMACIE DU BON SECOURS

Mme NGUYỄN ĐÌNH HOÀNG

52, Bd. ĐÔNG - KHÁNH, HANOI — Tél. 454

Thuộc quần và xì - gà

MELIA

Hút êm động

và thơm ngon

ĐẠI-LÝ ĐỘC QUYỀN

L. Rondon & Cie Ltd 21, Bd Henri Rivière — HANOI

MÃY ĐIỀU XIN LỜI
và MỘT ĐIỀU TẠ LỜI

Xin nhớ đến 10 Novembre
là đình hân

Các kỷ niệm mùa thu tháng Tám năm 1936 của nhà thuốc Thượng-Đức năm nay đã khiến cho từ 10 Octobre đến nay nhiều người đến mua thuốc Kinh-Tiến Tuy-Tiên phải thất vọng vì không có thuốc bán. Lý do là vì thuốc K. T. T. nay càng ngày càng nhiều người biết tiếng, gặp lúc bán giá đặc biệt này thì số bào-chế-viên của nhà thuốc Thượng-Đức xin về để ra đầu ngũ mất mấy người, thành ra có chế gấp cũng không đủ người cho kịp được. Những người đến mua thuốc không có, chắc đã hiểu rõ cho nông nỗi ấy mà thứ lỗi cho. Muốn tạ lỗi các ngài, chúng tôi đã tuyển thêm được rất nhiều các bào-chế-viên lành nghề khác, nên hiện nay thuốc K.T.T.T. đã có rất nhiều mà xin gia hạn bán giá đặc biệt này đến đúng ngày 10 Novembre. Xin các ngài chiểu cố ngay, kéo lại lỗ một dịp may.

Kinh-tiến Tuy-Tiên tức Khang-Hy tráng-dương kiện-thần-hoàn chuyên chữa các bệnh ở thận như giao hợp kém, đau lưng, mờ mắt, rụng tóc, liệt dương, di mộng lãn tinh, hiềm sabb dục... là một thứ thuốc bổ thận rất hợp tạng cho những người ở Á-châu, danh tiếng từ đời Khang-Hy. Hộp nhỏ 2p 00 lấy 1p 00, nhỏ 1p 00 lấy 0p 60. Mua ở các Đại-lý thì 2p 00 trả 1p 20, 1p 00 trả 0p 70. Nhận gửi lãn hóa giao ngân, tiền cước người mua phải chịu.

Nhà thuốc THƯỢNG-ĐỨC
15, phố Nhà Chung (Mission) — Hanoi

Thưa quý ông,
Thưa quý bà

Khi sinh nở, lúc thế nào?
Hoa-Kỳ Rượu-Chối xoa vào chỗ
ngay!
Tê chân, chằng máu, dết tag?
Cầm hân, cầm thú xoa ngay khỏi liền!
Hộp lớn 135 grs. : 0p.60
Hộp nhỏ 75 grs. : 0p.35

Hỏi ở các nhà Đại-lý:
PHÒNG TÍCH « CON CHIM »
Khắp Đông-dương có treo cái biển tròn

Sữa

NESTLÉ
Hiệu Con Chim

SỨC MẠNH CỦA TRẺ CON
BAO THẦU-CHO CHÍNH PHỦ PHÁP

Hãy xin không mất tiền quyền
mách dạy cách nuôi trẻ của
bác sĩ Vidal soạn ở hãng
NESTLÉ, phố Paul Bert, số 85
HAIPHONG

Quần áo dệt Cécé có đủ các hạng

Chemisette — Maillot de bain — Pull'over.
Gilet croisé — Gilet dame — Blouson.
Veston — Slip — Mi-bas sport — Bas
Scout — Chandail — Combinaison enfant.

Mua buôn, xin hỏi hãng dệt

Cu Chung
100, Rue du Coton
HANOI

Vì trùng nào nguy hiểm nhất?

Bệnh Lãn, Giang-Mai, Ho-Cam đều có những giống-trùng rất độc, làm hại thể chất (Móng, di-tinh, đau lưng, đau xương, rứt cấn, Lở loét, v. v...) và nguy cả tinh thần) Nọc độc làm đi lạng đến nơi giông. Chỉ có:

ĐỨC - THỌ - ĐƯỜNG

131, ROUTE DE HUÉ - HANOI

Từ phương pháp chữa bệnh cho đến cách chế thuốc là cam đoan chữa được khỏi rứt nọc. Thuốc lãn 0p.60, Giang-mai 0p.70, Ho cam 0p.30 một hộp, uống một ngày.

Có đại lý ở các tỉnh,

CON CHIM

PHÒNG TÍCH

THUỐC HAY NỔI TIẾNG KHẮP ĐÔNG-DƯƠNG
GIẤY KHEN RẤT NHIỀU, CẢM ƠN THẬT LẮM

Khi đầy hơi, khi tức ngực, chán cơm, không biết đói, ăn chậm tiêu, bụng vỗ bình bịch. Khi ăn uống rồi thì bay ợ (ợ hơi hoặc ợ chua). Thường khi tức bụng khó chịu, khi đau bụng nổi bòn, khi đau lưng, đau ran trên vai. Người thường môi mết, buồn bã chán tay, bị lãn nám sắc da vàng, da bụng dầy. Còn nhiều chứng không kể hết.

Liều một bận uống 0p.25

Liều hai bận uống 0p.45.

VU-DINH-TAN Ân tứ kim tiền năm 1926 — 178 bis Laehrtray, Haiphong
Đại-lý phát hành toàn tỉnh HANOI: AN-HÀ 13 Hàng Mã (Cauve) — Hanoi
Đại-lý phát hành khắp Đông-dương: NAM-TÂN 100 phố Bonnal — Haiphong
Có lãn 100 Đại-lý khắp Hanoi và khắp các tỉnh Trung,
Nam, Bắc-kỳ, Cao-Mên và Lào có treo cái biển tròn

Mời các ngài tới nếm
các món ăn Tứ-Xuyên

tại

Cao lãn Tứ - Xuyên

82, HÀNG TRỐNG, HANOI — GIẤY NÓI SỐ 394.

Sẽ được vừa ý vì MÓN ĂN NGON
Cách tiếp lịch sự — Nhận đặt tiệc

Về mắt

Lông mi cứng, dính như keo, không làm cho phải khỏe cảm được. Trái lại, lông mi gài, êm mắt, bóng bẩy như lụa là, hơi cong cong, ai mà chẳng ưa. Sáp ARCANIL-INCOLORE nuôi lông mi gài, không làm cay mắt.

Hộp lớn 1p 80 Hạng vừa, không có gương bàn chải 1p.20.
Hạng bán quảng cáo : 0p60.

Đại-lý độc quyền khắp Đông-Dương:

COMPTOIR COMMERCIAL 59, phố Hàng Gai — HANOI

HAIPHONG: Có bán ở hiệu ĐÔNG-QUANG 48, Bđ. Amiral Courbet

Rentrée des classes

Vous trouverez à l'I. D. E. O. tous les articles scolaires nécessaires à vos enfants

Articles de bonne qualité leur donnant le goût du travail.

Articles «RECLAME» vous permettant de faire des économies :

- Cahier de Brouillon «RECLAME» 100 pages . . . 0\$12
- Boîte de 100 copies doubles, beau papier . . . 1.70
- Ramotte de 100 — — quadrillé multiple . . . 1.20
- Plumier laqué, couvercle chromos 1.20
- Compas sur panoplies : 15 & 4 pièces . . . 0\$88 & 0.48
- Compas plats nickelé réversible double usage . . . 1.18
- — — en pochette . . . 3\$25 — 2.20 & 1.65
- Nécessaire scolaire 4 pièces, pochette cuir 0.52

Catalogue des articles scolaires sur demande

L' I. D. E. O.

LIBRAIRIE - PAPETERIE HANOI - HAIPHONG

POUDRE TOKALON : «Pétalia»

SURPRENANTE DÉCOUVERTE D'UN CHIMISTE PARISIEN SPÉCIALISTE DE BEAUTÉ

Une poudre de riz si fine et si légère qu'elle flotte dans l'air. Telle est la surprenante création d'un Chimiste Parisien.

C'est pourquoi la Poudre Tokalon s'étend si régulièrement et si uniformément, recouvrant la peau d'un fin voile de beauté, presque invisible. Il en résulte une beauté paraissant parfaitement naturelle. Très différente, en son effet, des poudres lourdes et démodées qui ne donnent qu'une apparence «maquillée», la Poudre Tokalon contient notamment de la Mousse de Crème qui la fait adhérer à la peau pendant 8 heures. Même dans un restaurant surchauffé, jamais votre visage nécessitera de «retouche» si vous employez la Poudre Tokalon. A la fin d'une longue soirée de danse, votre teint sera toujours frais et exempt de luisant.

Agents : F. Maron A. Rochat & Co
45 Bd Gambetta — HANOI

Sâm Nhung Bách Bò Hồng Khê

Kỳ tinh chất ở cơ quan sinh dục của các loài vật rất mạnh chế luyện với Sâm Cao-ly, Lộc Nhung cùng với các vị thuốc bổ quý giá, nên dùng nó dẫn ngay đến thận và bộ máy sinh dục của người ta làm cho trở lại, khỏe ra như người được tiếp hạch, sinh ra nhiều tinh huyết, ăn ngon miệng, ngủ yên giấc, tinh thần minh mẫn, bền trí nhớ lâu, đại tiện nhuần, nước tiểu trong, khỏi đau lưng, bốc hỏa. Các ông dùng trong 2 ngày sẽ thấy tráng dương cố khí, tinh khí, trong khi phòng sự không thấy nhọc mệt. Nếu ai có bệnh di tinh, lãnh tinh, nhiệt tinh, mộng tinh cũng khỏi. Đàn bà dùng được huyết tốt, kinh điều; bà nào có bệnh kinh nguyệt bất điều sinh ra các chứng đau bụng, đau lưng, bốc hỏa, ra khí hư (bạch đới hạ) cũng khỏi. Bà nào nuôi con thì tốt sữa, có sữa thì khỏe thai. Các cụ già đau lưng đau mình mỗi mệt, kém ăn kém ngủ hoặc có bệnh ho, bệnh thở cũng khỏi cả. Trẻ con dùng thuốc này sạch cam sành, bệ tiện, tiêu thực. Nói tóm lại tất cả nam phụ lão ấu, nếu ai cần phải bồi bổ sức khỏe thì không còn có thứ thuốc bổ gì hay bằng thuốc Sâm Nhung Bách Bò Hồng Khê này. Thuốc thơm ngon dễ ăn; các ông dùng thứ bao sáp vàng, các bà dùng thứ bao sáp trắng. Mỗi ngày ăn 2 viên vào 2 bữa ăn sáng và tối, trẻ con mỗi lần ăn nửa viên nhai nhừ với chén nước chè. Mỗi hộp giá 1p.00.

Thuốc Hồng-Khê số 47

Thuốc «Tráng Dương Kiên Tinh đại bổ thận Hồng-Khê» số 47 chế bằng Hoàng-hoa ngũ-phấn, Hổ-chân-thần, Tỳ-qui, Sâm Nhung với các vị thuốc vừa bổ vừa ngon. Giúp cho sự giao hợp được theo ý muốn. Giúp cho người dương sự yếu, «bất lực», «liệt-dương» được mau nguyên, dễ thụ thai. Làm cho người vô tinh lãnh đạm trở nên người đa tinh vai vể. Sau khi dùng thuốc này 6 hay là 12 tiếng đồng hồ, có tiếng quả đấm nhện. Muốn chứng cho những lời nói trên đây, các ông các bà dùng thử một gói 0p.25, sẽ thấy phòng sự mạnh khỏe lâu bền gấp mấy lần thuốc và sau lại thấy tinh thần minh mẫn không một chút nhọc mệt. Thuốc này chuyên trị bổ thận, kiên tinh, sinh khí, chữa bệnh liệt dương, bệnh tinh mau xuất. Mỗi chai lớn giá 1p.00. Mỗi gói dùng được một ngày giá 0p.25.

Thuốc «Cải Hồng Khê»

Thuốc chữa tinh chất thuốc phiện (nhà Đuan đã phân chất), nên ai cai cũng có thể bỏ hẳn được mỗi ngày hết một ống bạc thuốc phiện chỉ uống hai hai thuốc cai là đủ không phải hút nữa vẫn đi làm việc như thường, thuốc viên 0p.50 một hộp, thuốc nước 1p.00 một chai. Nghiện thuốc cai hết 1p.00, nghiện nặng hết 5p.00, 3p.00 là bỏ hẳn được, nếu sai nhời, xin trả lại tiền gấp đôi.

Thuốc phong tình Hồng Khê

Giấy thép mà bọc ngang trời! Thuốc Hồng-Khê chữa những người lẳng lơ! Hai câu Sấm truyền này, ngày nay quả thấy ứng nghiệm, vì bề ngoài Hồng-Khê thì ai cũng nghĩ đến thuốc lãn và thuốc giang-mại; ai bị lãn không có mủ hay kinh niên uống thuốc lãn Hồng-Khê số 39, mỗi hộp 10p.60 cũng rất ụt mủ bị bệnh giang-mại không có về thời kỳ thứ mấy, mủ hay đã nhập cốt rồi, uống thuốc giang-mại số 14 cũng khỏi rất ụt mủ một cách êm đềm không hại sinh dục (mỗi hộp giá 0p.60) nên khắp nơi dân đều cũng biết tiếng.

Nhà thuốc HỒNG - KHÊ 88, Phố Chợ Hôm (Route de Huế) — Hanoi

Kem mạch cho đơn, bốc thuốc chén, và có hơn 100 môn thuốc hoàn, tán, cao, gia truyền và kinh nghiệm, chế sẵn đóng hộp, đóng chai theo phương pháp Tây Mỹ bán khắp cả nước Nam, bán sang cả Tây, Tân, Ai-lao, Cao-mên, chữa đủ các bệnh nguy hiểm người lớn, trẻ con. Bệnh nào thuốc ấy có đơn chỉ rõ cách dùng cả nôi rõ bệnh căn, hết rất ít tiền mà bệnh mau khỏi. Các thứ thuốc của nhà Hồng-Khê dự Hội-chợ Hải-phòng năm 1937 được quan Toàn-quyền và quan Thống sứ ban khen, các báo tây, nam tổ lời khuyến khích, được thưởng «Bội tinh vàng» và được «Bằng cấp tài năng» tại Hội-chợ Huế. Kỳ đầu sao công nghệ, kỹ thuật tại Hội-chợ Hanoi 1938 được quan Thống-sứ ban khen và được thưởng «Bội tinh vàng». Có hẳn 2 cuốn sách thuốc: «Gia-dinh Y-dược» và «Hoa-Nguyệt Cầm-Nang». khắp các nơi đều có Đại-lý, mua thuốc Hồng-Khê xin nhận kỹ giớu hiệu Phật 12 tay.